

Výroční zpráva 2010

Českého svazu ochránců přírody Vlašim

Základní údaje o ČSOP Vlašim

Adresa:

Podblanické ekocentrum ČSOP Vlašim,
Pláteníkova 264, 258 01 Vlašim

Tel./fax:

317 845 169, 317 845 965

Pohotovostní tel. Záchrané stanice pro živočichy:

777 800 460

E-mail:

vlasim@csop.cz

Internet:

www.csopvlasim.cz, www.blanicti-rytiri.cz,
www.krajina-zahrada.cz, www.arborista.cz

Kontakty na vedoucí středisek a úseků:

777 800 461 (Mgr. K. Červenková),

777 800 459 (Bc. H. Kotková, DiS.),

777 800 458 (Ing. K. Kříž),

777 800 457 (Ing. M. Lempochner),

777 800 456 (J. Nosek),

602 457 375 (Bc. M. Musilová),

777 703 456 (J. Vrnák),

604 104 924 (D. Tlustošová)

Bankovní spojení:

Česká spořitelna a. s., pobočka Vlašim,
č. ú. 322147339/0800

IČO: 185 95 677 DIČ: CZ18595677

Počet řádných členů k 31. 12. 2010:

218

Další organizační údaje

ČSOP Vlašim zřizuje Záchranou stanici pro živočichy, která je začleněna do Národní sítě stanic.

ČSOP Vlašim je základní organizací Českého svazu ochránců přírody, která byla ve Vlašimi založena již 25. září 1990.

ČSOP Vlašim je regionálním centrem ČSOP pro střední Čechy.

ČSOP Vlašim je krajským střediskem environmentálního vzdělávání výchovy a osvěty, jmenované Radou Středočeského kraje.

ČSOP Vlašim je členem Sítě ekologických poradců ČR (STEP), členem Sdružení středisek ekologické výchovy Pavučina, Podblanické ekocentrum ČSOP Vlašim je akreditovaným ekocentrem ČSOP.

ČSOP Vlašim zřizuje Pozemkový spolek pro přírodu a památky Podblanicka, který je Radou Národního pozemkového spolku akreditovaným pozemkovým spolkem.

ČSOP Vlašim zřizuje Záchranou stanici pro živočichy, která je začleněna do Národní sítě stanic.

ČSOP Vlašim je zakládajícím členem o.p.s. Český Merán, zakládajícím členem občanského sdružení Greenways Praha – Vídeň, zakládajícím členem o. p. s. Posázaví

Poslání základní organizace Českého svazu ochránců přírody Vlašim

Základním posláním Českého svazu ochránců přírody Vlašim je ochrana přírodního a kulturního dědictví především na Podblanicku a péče o něj. Toho chceme dosáhnout zejména:

1. informováním a poradenstvím veřejnosti,
2. environmentální výchovou a osvětou dětí, profesních skupin, veřejnosti,
3. mimoškolní celoroční prací s dětmi,
4. zapojováním místních obyvatel do našich aktivit,
5. spoluprací s vlastníky a hospodáři, spoluprací s dalšími institucemi a organizacemi,
6. účasti v procesech posuzování a rozhodování o zásazích v krajině,
7. zajišťováním přímé péče o vybrané lokality a objekty,
8. realizací programů k záchraně vybraných ohrožených druhů organismů a biotopů,
9. péči o jednotlivá vinou člověka handicapovaná zvířata s cílem jejich návratu do přírody, jelikož každý život má svou cenu.

V některých svých aktivitách Český svaz ochránců přírody Vlašim působí v širší oblasti než je Podblanicko (viz jednotlivé kapitoly výroční zprávy).

Český svaz ochránců přírody Vlašim navazuje na činnost Spolku pro okrašlování a ochranu domoviny, který byl ve Vlašimi ustaven 23. 4. 1899.

ISBN: 978-80-86327-91-4

Český svaz ochránců přírody, 02/09 základní organizace

autor kreseb: Luděk Slezák
tisk: TRIA, v. o. s., Olbramovice, náklad: 1.000 ks

ÚVOD

Vážená čtenářko, vážený čtenáři,

otevíráte přehled o činnosti Českého svazu ochránců přírody, základní organizace Vlašim za rok 2010. Seznámíme Vás zde s pestrou škálou našich aktivit zahrnujícími informování, poradenství a osvětu veřejnosti, environmentální výchovu a vzdělávání, ochranu přírody a krajiny, praktickou péči o přírodní a kulturní dědictví Podblanicka, záchranu ohrožených druhů i poraněných jedinců volně žijících zvířat a programy zaměřené na regionální rozvoj.

Rok 2010 byl pro nás rokem jubilejním, naše organizace v něm oslavila již dvacet let své existence – dvacet let práce pro kraj pod Blaníkem. Výročí jsme si připomínali v průběhu celého roku a to na více či méně formálních akcích, výstavou, i při běžné činnosti. Jsem moc rád, že jsme si v nabitém programu našli čas i na příjemné setkání členů, spolupracovníků a přátel ČSOP Vlašim. Při všech těchto příležitostech byl prostor k ohlédnutí,

kteří vždy takovéto kulaté výročí nabízí. Je potěšující, že bilančování to bylo veskrze příznivé a optimistické. Předsevzali jsme si i formalizovanější podobu (publikaci o 20 letech činnosti naší organizace), ale na tu v běhu všech aktivit a při realizaci nových plánů nějak zatím nezbyl čas. Snad se i ta časem podaří.

Všem přátelům, kolegům a spolupracovníkům, kteří se na činnosti ČSOP Vlašim v roce 2010 podíleli, velmi děkuji za jejich dobrou práci, nadšení a velkou obětavost, díky které se podařilo udržet a dále rozvíjet všechny hlavní směry naší činnosti ve prospěch našeho společného kulturního a přírodního dědictví Podblanicka. Děkuji všem našim partnerům, dárcům, sponzorům a příznivcům, bez kterých by naše činnost nebyla možná.

Pavel Pešout
leden 2011

10 největších úspěchů v roce 2010

01

Byla uzavřena smlouva o věcném břemeni na ochranu pralesa Jehliště u Jetřichovic. Prales Jehliště se tak stal soukromou přírodní rezervací.

02

Vyléčili jsme a vypustili zpět do přírody 256 zvířat a zachránili 6 993 obojživelníků před koly automobilů.

03

Získali jsme finanční prostředky z Operačního programu Životní prostředí a Středočeského kraje a zahájili stavbu nové záchrané stanice pro živočichy.

04

Do volné přírody jsme vysadili v podobě nových remízů a alejí přes 19 tisíc dřevin. V zámeckém parku ve Vlašimi jsme vysadili 5 tisíc dřevin, 8 tisíc trvalek a 11 tisíc cibulovin.

05

Podařilo se vykoupit poslední pozemek na Kupsově skále u Nesperské Lhoty do majetku ČSOP. Lesnické hospodaření zde tak může být plně podřízeno uchování výskytu lýkovce jedovatého.

06

S úspěchem bylo v září zakončeno specializační studium pro školní koordinátory environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty.

07

Jubilejní desátý ročník středočeské pedagogické konference.

08

Pro Středočeský kraj byla vytvořena nová Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty na další desetileté období. Tuto koncepci v závěru roku schválilo zastupitelstvo kraje.

09

Uspořádali jsme již patnáctý ročník středočeského kola středoškolské soutěže Ekologická olympiáda. Zúčastnilo se 12 středních škol.

10

Oslavili jsme 20 let naší činnosti. Kromě výstavy a dalších akcí jsme zorganizovali celostátní setkání členů ČSOP pod Blaníkem.

OBSAH

ÚVOD	1	SPOLUPRÁCE SE ŠKOLAMI	22
10 největších úspěchů v roce 2010	1	Ekologické výukové programy pro školy	22
OBSAH	2	Ekologická olympiáda studentů středních škol České republiky	25
PŘÍRODNÍ A KULTURNÍ DĚDICTVÍ	3	Další vzdělávání pedagogických pracovníků	25
POZEMKOVÝ SPOLEK PRO PŘÍRODU A PAMÁTKY		X. pedagogická konference „Výchova a vzdělávání pro život“	27
PODBLANICKA	3	Středočeská M.R.K.E.V. – Síť škol a školských zařízení se zájmem o environmentální výchovu	29
Péče o přírodovědně cenné lokality	3	Středočeská Mrkvička – Síť středočeských mateřských škol se zájmem o ekologickou výchovu	29
Péče o kulturní dědictví	3	Specializační studium pro školní koordinátory/ky	
V roce 2010 se podařilo	3	EVVO	29
Sledování přírodovědně cenných lokalit	4	Konzultace pro pedagogy	30
PÉČE O NELESNÍ ZELEŇ	6	MIMOŠKOLNÍ VÝCHOVA DĚTÍ A MLÁDEŽE	31
Školka dřevin	6	Oddíl MOP Alcedo	31
Údržba a výsadby zeleně ve městech a obcích	6	Oddíl MOP Včelojedi	31
Obnova zámeckých parků	7	OSVĚTA VEŘEJNOSTI	32
Zámecký park Vlašim	7	Ekovečery, přednášky a tématické dny	32
Zámecký park Myslibořice	7	Výstavy	34
Zámecký park Vrchatovy Janovice	7	Další osvětové akce	34
Výsadby ve volné krajině	7	Přírodovědně-vlastivědné vycházky	34
DRUHOVÁ OCHRANA	9	Knihovna přírodovědné a regionální literatury	35
Ohrožené druhy dřevin	9	Ekoporadna	36
Krajové odrůdy ovocných dřevin	9	Mapování naučných stezek	37
Záchrana kuřičky Smejkalovy	9	Měchnovský dub – finalista ankety Strom roku 2010	37
Národní program Ochrana biodiverzity Vážky	10	ekoobchůdek	38
Národní program Ryby a mihulovci	10	PUBLIKAČNÍ ČINNOST	39
Ochrana obojživelníků při jarním tahu	11	Periodika ČSOP Vlašim	39
Ptáci zemědělské krajiny	12	Samostatné publikace	40
ZÁCHRANNÁ STANICE PRO ŽIVOČICHY	13	Letáky	41
Péče o živočichy v roce 2010	14	ČSOP Vlašim na internetu	43
Záchranné přenosy	17	REGIONÁLNÍ ROZVOJ	44
Sbírka Zvíře v nouzi	18	Blanický rytíř	44
Adopce zvířat	18	Kraj blanických rytířů	44
Výchovná a osvětová činnost	18	Podblanická galerie ČSOP Vlašim	45
Spolupráce se školami a dobrovolníky	19	Členové ČSOP Vlašim	46
Změny v roce 2010	19	HOSPODAŘENÍ V ROCE 2010	48
SPOLUPRÁCE SE STÁTNÍ SPRÁVOU, POSUDKOVÁ ČINNOST	20		
Správní řízení	20		
Přírodovědné průzkumy	20		
ENVIRONMENTÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ, VÝCHOVA A OSVĚTA (EVVO)	21		
Personální obsazení	21		
Spolupráce se Středočeským krajem	21		
Koncepce EVVO a ekoporadství v letech 2011 – 2020	21		
Spolupráce se SSEV Pavučina	21		
Projekt Podpora zvyšování kvality environmentální výchovy ve středočeských školách	22		

PŘÍRODNÍ A KULTURNÍ DĚDICTVÍ

POZEMKOVÝ SPOLEK PRO PŘÍRODU A PAMÁTKY PODBLANICKA

① Ing. Mgr. Martin Klaudys

Program ČSOP Vlašim „Pozemkový spolek pro přírodu a památky Podblanicka“ zastřešuje spolupráci s vlastníky, hospodáři a dalšími subjekty na péči o přírodní a kulturní památky na Podblanicku. Ochranu přírodních lokalit a staveb se ČSOP Vlašim snaží zajistit prostřednictvím smluv a dohod. O vybrané lokality a stavby ČSOP Vlašim pečuje přímo s pomocí práce vlastních členů a dobrovolníků. Od roku 1999 je program „Pozemkový spolek pro přírodu a památky Podblanicka“ akreditován Radou Národního pozemkového spolku.

Péče o přírodovědně cenné lokality

ČSOP Vlašim v rámci programu pozemkového spolku podchycuje 33 přírodovědně významných lokalit na Podblanicku, na nichž se vyskytují vzácné nebo zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů. Nové lokality jsou do programu zařazeny zpravidla na základě průzkumů a jednání s vlastníky.

Na lokalitách probíhá průběžné sledování rostlin a živočichů a další jednání s hospodáři a vlastníky. Podle získaných údajů je následně upraveno hospodaření nebo provedeno opatření pro zlepšení stavu vzácných druhů. Velkou část lokalit (o kterou přímo pečuje ČSOP Vlašim) tvoří mokřadní, často silně zrašelinělé louky, které vyžadují šetrné sečení s vyloučením těžké mechanizace. Na loukách kosíme ručně vedenou lištovou sekačkou a křovinořezem s ručním hrabáním a odvozem.

Lokality zařazené v programu pozemkového spolku jsou postupně vybavovány informačními tabulemi a jsou představovány i v regionálním tisku.

Péče o kulturní dědictví

ČSOP Vlašim se v rámci programu pozemkového spolku věnuje i kulturním památkám a historickým místům. Ve spolupráci s vlastníky tak program pozemkového spolku přispěl a přispívá k ochraně a rozvoji kulturního a historického dědictví Podblanicka:

- ČSOP Vlašim udržuje pietní místo - bývalé popraviště u Vlašimi „Na Spravedlnosti“.
- Starý hrad v Zámeckém parku Vlašim byl z iniciativy ČSOP Vlašim opraven, byla zde instalována expozice o historii parku a zámku. Objekt je i nadále v péči ČSOP Vlašim.
- Ve Vlašimské bráně ČSOP Vlašim zřídil a provozuje Podblanickou galerii s díly výtvarníků Podblanicka.

K největším úspěchům programu patří:

- Uzavření dobrovolných dohod s hospodáři v Chráněné krajině oblasti Blaník.
- Revitalizace Jinošovského a Vorlinského údolí včetně opravy rybníků.
- Ochrana rašeliniště „Na Pramenech“ prostřednictvím smluv s vlastníky a výkupu části lokality do majetku ČSOP.

- Záchrana lokality lýkovce jedovatého „Kupsova skála“ nedaleko Nesperské Lhoty u Vlašimi.
- Uzavření věcného břemene pro ochranu pralesa „Jehliště“ u Jetřichovic.

V roce 2010 se podařilo

- uzavřít smlouvu o věcném břemenu na ochranu pralesa „Jehliště“ u Jetřichovic a vložit do katastru nemovitostí. Toto věcné břemeno je první svého druhu v České republice. Prales „Jehliště“ se tak zařadil mezi soukromé přírodní rezervace u nás.
- získat nebo obnovit nájemní smlouvy na pozemky na mokřadních loukách na lokalitách Mokřadní louky u Blažejovic, Drahňovická mokřadla, Nivní louky Sázavy u Chabeřic, Jinošovské údolí, Na Kačíně u Kuňovic, Na Pramenech u Horní Lhoty, Řísnické louky a Mokřadní louky u Tisku. Tyto smlouvy jsou nezbytným podkladem pro financování péče o tyto lokality pro následující léta.
- obnovit nájemní smlouvy na pozemky v přírodní rezervaci „Údolí potoka u Dolské myslivny“. Na jeden z pozemků v této rezervaci byla uzavřena smlouva o bezúplatném užívání s AOPK ČR.
- zajistit výkup pozemku na Kupsově skále u Nesperské Lhoty do majetku ÚVR ČSOP. Tímto výkupem byla završena dlouholetá snaha dobrovolných i profesionálních ochránců přírody o ochranu lokality.
- uzavřít nájemní smlouvy s vlastníky na nové lokalitě „Upolínové louky u Losin“. Roste zde upolín nejvyšší (*Trollius altissimus*) – zbytky kdysi bohatých výskytů na Podblanicku.
- zpracovat ochrannářský plán pro lokalitu „Na Kačíně“.
- provést kosení na 58,8 ha mokřadních a květnatých luk.
- obnovit stružky v přírodní rezervaci Podlesí v CHKO Blaník, které jsou potřebné pro růst zvláště chráněného rozchodníku huňatého (*Sedum villosum*).

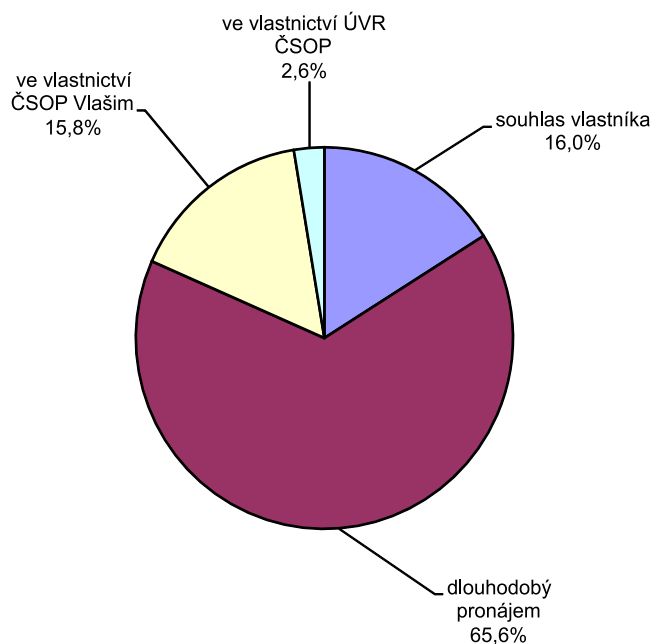

Prales Jehliště u Jetřichovic je druhá největší soukromá lesní rezervace v České republice.

foto: M. Klaudys

- umístit informační tabule pro lokality „V Olších“ a „Smrčiny“.

Celkem se podařilo v roce 2010 získat nebo obnovit věcná práva k více než 17 ha pozemků. Celková plocha přírodovědně cenných pozemků, jejichž ochrana je zajištěna prostřednictvím věcných práv, přesáhla v roce 2010 hranici 100 ha! K této ploše je třeba připočíst plochu lokalit (zemědělské pozemky v CHKO Blaník, vstavačová louka u Sušetic, louky u Minártic, přírodní rezervaci Rybník Pařez a další), kde jsou uzavřeny dobrovolné dohody s hospodáři a kde rozloha pozemků dosahuje několika desítek hektarů. Struktura věcných práv k pozemkům k 31. 12. 2010 je uvedena v tabulce a grafu.

Graf č. 1: Struktura věcných práv k pozemkům zařazeným v PSPPP (bez dobrovolných dohod).

Sledování přírodovědně cenných lokalit

Na přírodovědně cenných lokalitách probíhá sledování vzácných a zvláště chráněných druhů. Na základě výsledků a dalších poznatků o stavu lokalit je pak následně upravován způsob hospodaření. V roce 2010 tak byly podrobně sledovány lokality Mokřadní louky u Blažejovic, Drahňovická mokřadla, Na Kačíně, Na Pramenech a Řísnické louky. Na lokalitách byly sledovány populace rostlin: prstnatec májový (*Dactylorhiza majalis*), starček potoční (*Tephrosia crispa*), všivec lesní (*Pedicularis sylvatica*), pozornost byla věnována i hadímu mordu nízkému (*Scorzonera humilis*). U všech druhů byla na lokalitě sledována početnost a byl zaznamenán výskyt druhů na lokalitách v ploše, případně na linii (Řísnické louky). Na základě výsledků byly pak určeny nejcenější části lokalit a vytipovány plochy pro posun seče (ponechání části plochy neposečené pro dokončení kvetení rostlin a vývoje hmyzu).

Tabulka č. 1: Výměra pozemků PSPPP zařazených v programu ČSOP Vlašim dle věcných práv (bez dobrovolných dohod).

forma věcného práva	výměra (m ²)
souhlas vlastníka	160 767
dlouhodobý pronájem	658 389
ve vlastnictví ČSOP Vlašim	158 584
ve vlastnictví ÚVR ČSOP	26 447
celkem	1 004 187

Tabulka č. 2: Mokřadní louky v přímé péči PSPPP.

lokality	výměra (ha)
Biocentrum „Na Hrbě“	1,5
Blažejovice	1,9
Drahňovická mokřadla	5,2
Chabeřice	2,3
CHKO Blaník – mokřady v 1. zóně	6,4
Jetřichovice	7,8
Jinošovské údolí	5,7
Louky v zámeckém parku Vlašim (koseno ve spolupráci se Správou zámeckého parku)	7,1
Na Kačíně	1,4
Na Pramenech	2,5
PP Na Ostrově	1
PP Rybníček u Studeného	0,3
PR Podlesí (koseno ve spolupráci s MS Louňovice pod Blaníkem)	2
PR Údolí potoka u Dolské myslivny	4
Řísnické louky	2,6
Sedlečský rybník	0,7
Sedmpány	0,4
Smrčiny	0,2
Sušetice	1,7
Tisek	0,5
Upolíny u Losin	0,6
Votočnice (koseno ve spolupráci se ZO ČSOP Sázava)	3
celkem	58,8

Program „Pozemkový spolek pro přírodu a památky Podblanicka“ byl v roce 2010 finančně podpořen v rámci programu rozvoje pozemkových spolků Českého svazu ochránců přírody, finančně podpořeného v grantovém řízení MŽP.

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Suchopýr úzkolistý na lokalitě Na Pramenech sečené ČSOP Vlašim.

foto: M. Klaučys

Drahňovická mokřadla – tůň vybudovaná ČSOP Vlašim.

foto: M. Klaučys

Lýkovec jedovatý na Kupsově skále se podařilo zachránit.

foto: M. Klaučys

Prstnatec májový na Řísnických loukách by bez pravidelné péče nerostl.

foto: M. Klaučys

Sečení mokřadů u Karhule v CHKO Blaník.

foto: M. Klaudys

Upolín nejvyšší na lokalitě u Losin.

foto: M. Klaudys

PÉČE O NELESNÍ ZELENĚ

① Ing. Marek Lempchner, Bc. Hana Kotková, DiS., Jakub Vrňák

V roce 2010 se na práci ve středisku Péče o zeleň podílelo 15 stálých pracovníků, 13 sezónních pracovníků a 3 brigádníci, kteří se především v době letních prázdnin účastnili údržby chráněných území.

Školka dřevin

① Bc. Hana Kotková, DiS., Erika Grundzová

V roce 2010 pokračovala okrasná školka v Jinošově ve své činnosti. Počasí nám přálo, a tak už v březnu byla školka opět otevřena pro veřejnost a začalo se prodávat. Největší zájem letos vzbudily rhododendrony a opadavé azalky. Ty po rozkvetu rozzářily prodejní plochy mnoha barvami. Mezi další žádané druhy patřily kapradiny, kterým se u nás také dobře daří, a letos byla i velká poptávka po keřích typu trnka (*Prunus spinosa*), líska (*Corylus avellana*), kalina (*Viburnum opulus*) nebo hloh (*Crataegus monogyna*). Celkem bylo letos prodáno téměř 2 000 listnatých, jehličnatých a ovocných dřevin, převážnou většinu tvořily keře.

Pletí záhonů ve školce dřevin.

foto: J. Vrňák

Dále jsme ve školce pěstovali stromy a keře na akce financované z Programu péče o krajinu MŽP i na další výsadby, např. do měst a obcí. Za velký úspěch považujeme, že se nám podařilo vyexpedovat devadesát procent keřů, a tím se nám uvolnily nové plochy pro mladé sazenice na příští sezónu. V rámci akcí financovaných z Programu péče o krajinu MŽP bylo vysázeno asi 2 000 ks stromů, z toho 1 700 listnatých a téměř 200 ovocných, a dále 15 000 ks oplocenkových keřů.

**Otevírací doba školky je v období
15. 3. až 31. 5. a 15. 9. až 31. 10.**

Pondělí až středa: 7.00 – 14.00 h.

Pátek: 7.00 – 17.00 h.

Sobota: 8.00 – 12.00 h.

Polední pauza: 10.30 – 11.30 h.

V jiný čas či období pouze po předchozí dohodě.

Kontaktní telefon: 777 800 459

Školka sídlí v Jinošovském údolí cca 2 km za Vlašimí u silnice směrem na Louňovice pod Blaníkem a Tábor.

Údržba a výsadby zeleně ve městech a obcích

① Jakub Vrňák, Ing. Marek Lempchner

V roce 2010 pokračovala v pravidelná údržba stromové a keřové zeleně ve Vlašimi a Týnci nad Sázavou. S oběma městy máme uzavřenu dlouhodobou smlouvu na údržbu stromové a keřové zeleně, zajišťující městu kontinuální péči, což v tomto oboru považujeme za velice důležité. V některých případech jsou zásahy na stromech a keřích natolik komplikované, že je není možné provádět najednou (v jedné vegetační sezóně). Proto jsou určitá opatření navržena a realizována v průběhu několika let.

Výchovný stříh koruny lípy před jejím vysazením na Žižkově náměstí ve Vlašimi.

foto: J. Vřňák

Ve Vlašimi proběhly tradičně na jaře řezy okrasných keřů. V návaznosti na pokácení dvou dominantních lip na Žižkově náměstí na podzim roku 2009 proběhla na jaře tohoto roku výsadba třech nových lip v místech nově navržených městským architektem. Nově vysazené lípy doplňují výsadby čtyř lip na druhé straně náměstí. V rámci druhé etapy rekonstrukce ulice Jana Masaryka jsme pokáceli v zimním období 10 stávajících stromů. Po dokončení stavebních prací jsme provedli výsadbu 10 okrasných akátů a více než 350 okrasných keřů. V rámci celého roku probíhala průběžná údržba vzrostlých stromů i keřů ve správním území Vlašimi. Podzim byl ve Vlašimi věnován kácení nemocných stromům a výsadbě nových alejových stromů.

V Týnci nad Sázavou jsme provedli v jarním období stříh živých plotů a okrasných keřů. V letním období proběhlo ošetření u řady vzrostlých stromů. Na podzim jsme ve spolupráci s vedením města zahájili zhodnocení stromové zeleně na pozemcích pana Janečka. Jelikož se o tyto stromy řadu let nikdo odborně nestaral, bude proto nutné jich část pokácet a zahájit postupnou výsadbu nových stromů, což nás čeká v následujících letech.

Od jara se účastníme komplexní rekonstrukce zeleně v obci Čerčany. Naše organizace má za úkol provést odstranění nevhodných stromů a keřů a arboristické práce. V jarním období jsme odstranili většinu porostů v okolí nádraží a část nevhodných porostů na hřbitově. V průběhu léta jsme ošetřili větší část stromů v aleji k Novému Městečku a pod obecním úřadem. Na podzim jsme odstranili porost před základní školou.

Obnova zámeckých parků

Ing. Marek Lempochner, Jakub Vřňák

Zámecký park Vlašim

Již v roce 2009 byla zahájena třetí etapa rekonstrukce přírodních prvků v zámeckém parku ve Vlašimi. V roce 2010 jsme navázali na započaté práce ve výřezu náletových dřevin a následně jsme v zadní, lesnaté části parku pokračovali v uvolnění perspektivních jedinců a uvolnění korun dominantních jedinců v porostech. Celková plocha tohoto zásahu činila skoro 19 hektarů. Zároveň jsme káceli kompozičně nevhodné stromy, kterých bylo pokáceno více než 250. V místech, kde se po takto pokácených stromech zakládá trávník či okrasný záhon, proběhlo odstranění pařezů.

V průběhu celého roku jsme arboristicky ošetřovali vzrostlé stromy včetně instalací volné bezpečnostní vazby. Celkem bylo ošetřeno 340 stromů především na louce mezi náhonem a Blanicí a v místech s intenzivní návštěvností (okolí Znosimské brány, louka U hřibů atd.). S dalšími pracemi jsme byli vázáni na postup firmy Gardenline, která prováděla pro město Vlašim zemní práce a dodávala sadební materiál. Vlastní výsadby prováděla naše organizace.

Celkem bylo vysazeno 55 alejových stromů, 2 300 odrostků, 2 944 okrasných keřů, 8 791 půdokryvných dřevin a trvalka a 11 400 cibulovin. Na dvou lokalitách byl nově založen trávník na celkové ploše necelých dvou hektarů. Před vlastními výsadbami proběhlo oplocení zadní části parku podél rozpadlé zdi, aby se zamezilo škodám způsobených zvěří. Celkem bylo nataženo 1 200 metrů pletiva.

Štěpkování vyřezané hmoty v zámeckém parku ve Vlašimi.

foto: J. Vřňák

Zámecký park Myslibořice

V lednu 2010 jsme zahájili práce na odstranění nevhodných dřevin, celkem bylo pokáceno 53 stromů. V jarním období proběhla první etapa výsadeb, které byla dokončena v listopadu 2010. Celkem bylo vysazeno 130 alejových stromů. V průběhu vegetace jsme arboristicky ošetřili všech 735 stromů. Celkové dokončení prací proběhlo koncem listopadu.

Zámecký park Vrchotovy Janovice

V tomto roce jsme v parku pokračovali v ošetření dominantních stromů. Jednalo se především o stromy, kde byla v minulých letech započata postupná redukce koruny. Letos se pokračovalo v postupném řezu, který u mnoha jedinců bude pokračovat minimálně následujících 5 let.

Výsadby ve volné krajině

Jakub Vřňák, Miroslav Jandák

V roce 2010 jsme v rámci výsadeb do volné krajiny pokračovali v obnově a zakládání alejí a protierozních opatření formou výsadeb stromo-keřových pásů v menší míře než v letech minulých. Důvodem bylo výrazné snížení objemu peněz v Programu péče o krajinu MŽP, ze kterého jsou většinou tato opatření pod-

ČSOP VLAŠIM

porována. Celkem jsme vysadili 5 alejí a jeden remíz: dubová alej u Bukovan, lipová alej u Drahňovic, březová alej u Čechtíc, jablono-švestko-hrušňová alej u Kamberka, švestko-třešňo-ořešáková alej u Zásduk a remíz u Holovic. Celkem bylo vysázeno 172 ovocných stromů, 296 okrasných stromů v alejích a 75 okrasných stromů a 2000 keřů v remízu.

Výsadba lipové aleje u Drahňovic.

foto: J. Vrňák

Na jaře jsme sázeli doprovodnou zeleň v rámci revitalizace lokality „Kačina“ nedaleko Votic v přírodním parku Džbány - Žebrák.. Vznikla zde soustava tůní a malý rybníček s výsadbou zeleně v počtu celkem 257 odrostků stromů a 3 055 keřů. Všechny keřové výsadby byly oploceny celkem 700 metry lesnické oplocenky.

Výsadba doprovodné zeleně podél revitalizace „Kačina“. foto: J. Vrňák

Výsadba doprovodné zeleně podél revitalizace Domašínského potoka.

foto: J. Vrňák

Na podzim jsme sázeli doprovodnou zeleň u dvou revitalizovaných toků a rybníků. U rybníka „Podlesák“ u Bořeňovic bylo celkem vysázeno 272 listnatých odrostků, 1 520 prostokořených listnatých stromů a 4 103 keřů. Výsadby byly oploceny 929 metry lesnické oplocenky. Nejdlejší revitalizovaný tok jsme ozeleňovali v Domašíně. Zde bylo vysázeno 601 listnatých odrostků, 750 prostokořených listnatých stromů, 5 313 keřů. Výsadby byly oploceny 1 315 metry lesnické oplocenky.

Výsadba javorové aleje u Bukové Lhoty.

foto: J. Vrňák

Na jaře jsme vyhráli výběrové řízení na výsadbu 863 listnatých stromů pro Správu a údržbu silnic Středočeského kraje. Stromy jsme vysazovali podél silnic 2. a 3. třídy v okolí Vlašimi, Benešova, Neveklova, Sedlčan, Dobříše a Příbrami. Celá akce byla dokončena koncem dubna.

DRUHOVÁ OCHRANA

Ohrožené druhy dřevin

① Ing. Karel Kříž

V tomto programu působí ZO ČSOP Vlašim jako celorepublikový garant. V roce 2010 bylo v rámci programu „Ohrožené druhy dřevin“ realizováno v České republice celkem 7 projektů: Péče o shromážděné semenáčky tisu a případné další záchranné transfery, Kultivace regionálně významných druhů dřevin, Záchrana genofondu tisu červeného v Lužických horách, Záchrana ohrožených druhů dřevin na Liberecku, Mapování endemitu *Sorbus rhodantha* a *Daphne*, Jalovec obecný a dřín obecný – mapování a rozšíření ve Zlínském kraji, Mapování výskytu kriticky ohroženého druhu lýkovce vonného.

Krajové odrůdy ovocných dřevin

① Bc. Pavel Jakubův

V roce 2010 probíhala v sadu krajových odrůd ČSOP Vlašim v Jetřichovicích běžná údržba spočívající v sekání travního porostu, ošetřování a stříhu stromků. V roce 2010 se nám povedlo ochránit pravidelnou kontrolou všechny podnože i roubovance před tlakem okolní zvěře. V sadu byly instalovány kůly budou-

Podnože s naroubovanými odrůdami jablek a hrušní v sadu krajových odrůd v Jetřichovicích. foto: P. Jakubův

Plody starých odrůd jablek z okolí obce Kvašňov. foto: P. Jakubův

cích ohrad a dva přístřešky pro ovce, které budou od roku 2011 sad vypásat. V roce 2010 jsme také mapovali staré krajové odrůdy na okrese Benešov. Ve 4 katastrech bylo zmapováno okolo 120 stromů a ve spolupráci s Ing. Stanislavem Bočkem, Ph.D. z Mendelovy univerzity v Brně se nám povedlo určit 13 odrůd jablek a 2 odrůdy hrušek.

Přístřešek připravený pro pastvu v sadu krajových a starých odrůd ovocných dřevin ČSOP Vlašim u Jetřichovic. foto: P. Jakubův

Záchrana kuřičky Smejkalovy

① Ing. Mgr. M. Klauďys, Mgr. H. Pánková, Ing. K. Kříž

Kuřička Smejkalova je endemická rostlina, která se na celém světě vyskytuje pouze na dvou místech na Podblanicku. Na jaře byl na lokalitě „Hrnčíře“ dokončen úklid po prosvětlovací probírce borovic, která by měla zajistit dostatek světla pro růst kuřičky na této lokalitě. V průběhu roku pak probíhala jednání s obcí Kamberk jako vlastníkem a Krajským úřadem Středočeského kraje ohledně zajištění smluvní ochrany v rámci systému Evropsky významných lokalit. Jak na lokalitě „Hrnčíře“ tak na lokalitě „Dolnokralovické hadce“ probíhal v průběhu roku monitoring zaměřený na ochranu před poškozováním, zakládáním černých skládek atp.

Kuřička Smejkalova je endemitem Podblanicka. foto: M. Klauďys

Národní program Ochrana biodiverzity Vážky

① RNDr. Aleš Dolný, PhD.

Koordinace probíhala dohledem a hodnocením projektů jednotlivých ZO ČSOP. Byly posouzeny předložené projekty a byl k nim napsán posudek s tím, zda je projekt z hlediska očekávaných výsledků významný, reálný, s dostatečným odborným zázemím a zda lze akceptovat celou výši požadovaného finančního příspěvku. Po ukončení realizovaných projektů pak byly následně vypracovány závěrečné odborné posudky.

ČSOP Vlašim bylo v roce 2010 hlavním organizátorem tradičního celostátního setkání „vážkologů“. Tento 13. seminář odonatologů České republiky se uskutečnil ve dnech 17. až 20. 6. 2010 na Znojemsku v bezprostředním okolí NP Podyjí. Na pořádání semináře se organizačně podíleli A. Dolný za ČSOP Vlašim, V. Křivan z ČSOP Kněžice, R. Stejskal z NP Podyjí a M. Waldhauser ze Správy CHKO Lužické hory.

Semináře se zúčastnilo celkem 29 odonatologů a ochránců přírody z mnoha regionů České republiky včetně garanta projektu vážky Slovenska. V oblasti Podyjí a jeho okolí bylo v rámci setkání odonatologů zjištěno 34 (!) druhů vážek.

Vážka plavá (*Libellula fulva*) – samec.

foto: P. Kočárek

Společné foto účastníků celostátního setkání odonatologů 2010 pořádaném ČSOP Vlašim tentokrát v Podyjí.

foto: R. Šrubař

(Horní řada zleva: A. Dolný, V. Křivan, M. Mikát, D. Šácha, J. Koleček, M. Weizenstein, F. Harabiš, M. Ciešla, R. Pěgřímek, V. Vilimovský, K. Šrubař, B. Mocek, M. Černý, M. Honců, M. Kadlec, dole zleva: D. Benda, M. Waldhauser, A. Fišer, P. Hesoun, P. Peřínková, J. Helebrandová, P. Marek)

Celkově je možno 13. celostátní seminář odonatologů v NP Podyjí na Znojemsku označit za více než zdařilý, a to jak z pohledu popularizace vážek a jejich biotopů, tak z hlediska konkrétních ekologicko-biologických výsledků terénních průzkumů.

Z celostátního setkání byl vydán sborník referátů Vážky 2010, viz publikační činnost.

Národní program Ryby a mihulovci

① Prof. RNDr. Lubomír Hanel, CSc.

V roce 2010 byl program kromě konzultací a posuzování projektů ČSOP věnován dalším průzkumům Račího potoka ve Velkých Losinách (okres Šumperk) s výskytem mihule ukrajinské, jejíž početnost se vlivem jarním zvýšeným průtokům a následnému extrémnímu snížení průtoků a obnažení sedimentů, výrazně snížila. Průzkumem elektrickým agregátem 21. 7. 2010 ve stejném úseku a stejnou metodikou jako v minulých letech byl potvrzen jako dominantní pstruh obecný f. potoční (*Salmo trutta m. fario*), méně byla zastoupena vranka obecná (*Cottus gobio*), vzácně se vyskytovala plotice obecná (*Rutilus rutilus*) a mihule ukrajinská (*Eudontomyzon mariae*).

Pozornost byla věnována doplňkům ČSN „Ryby a vodní živočichové – terminologie“, kde bylo potřeba vydiskutovat nové druhové názvy vyžadované dovozci rybích produktů. Byl také připomínkován nový návrh vybraných druhů ichtyofauny pro potřeby budoucí novely vyhlášky č. 395/1992 Sb.

Byl připraven do tisku nový „Červený seznam“ ichtyofauny ČR a navíc poprvé i „Černý seznam“ ichtyofauny ČR, který je věnován nepůvodním invazivním druhům ryb a jejich negativnímu působení na původní faunu. Odborné ichtyologické konzultace byly poskytovány pro orgány státní správy (krajské úřady) a odborným rybářským organizacím.

Několikaleté průzkumy a analýzy poznatků o vlivu invazivní ichtyofauny ČR na původní druhy vyústily do publikování dvou vědeckých článků (včetně jednoho zahraničního). Zpracována do tisku byla analýza ichtyofauny Evropy (kontinentu a okolních moří) včetně prvního kompletního soupisu druhů ryb a rybovitých obratlovců. V edici monografií českého názvosloví vydávaných Národním muzeem v Praze byl připraven do tisku 7. díl věnovaný tentokrát paprskoploutvým rybám, a to řádu ropušnicotvarým (*Scorpaeniformes*) a části řádu ostnoploutvých (*Perciformes*), podřádu *Percoidei*.

Elektrolov v Račím potoce.

foto: L. Hanel

Příklady publikací:

- Hanel L., Lusk S. 2010: Ryby střední části Vlašimské Blanice. Sborník vlastivědných prací z Podblanicka, 49: 43 – 61.
- Lusk S., Lusková V., Hanel L. 2010: Alien fish species in the Czech Republic and their impact on the native fish fauna. *Folia Zool.* 59(1): 57 – 72.
- Lusk S., Lusková V., Hanel L. 2010: The List of Alien Species in the Ichthyofauna of the Czech Republic. *Russian Journal of Biological Invasions*, 2010, 1, 3: 172 – 175.
- Lusk S., Lusková V., Hanel L. 2010: Černý seznam nepůvodních invazivních druhů ryb České republiky, Biodiverzita ichtyofauny ČR, VIII.
- Lusk S., Lusková V., Hanel L., Lojkásek B., Hartvich P. 2010: Červený seznam mihulí a ryb České republiky – verze 2010. Biodiverzita ichtyofauny ČR, VIII.

Vranka obecná z Račího potoka.

foto: L. Hanel

Ochrana obojživelníků při jarním tahu

Mgr. Š. Tlustá, M. Kravčíková, V. Kaštálek, J. Nosek

ČSOP Vlašim každoročně chrání obojživelníků při jejich jarní migraci na několika lokalitách v regionu Středních Čech. Jedná se o lokality, kde podle pozorování z minulých let je tah žab vždy velmi silný. V roce 2010 byly síťové zábrany postaveny na osmi lokalitách v celkové délce 3 200 m.

Jednalo se o 7 tradičních lokalit (Nové Dvory u Kutné Hory, Trhový Štěpánov, Propast, Hruškov, Šternov, Horka nad Sá-

Výběr obojživelníků z odchyťových nádob.

foto: Š. Tlustá

Studenti se v rámci své odborné praxe podílí na stavbě zábran i přenosu obojživelníků. foto: Š. Tlustá

zavou a Tehov u Říčán), nově jsme pečovali o lokalitu u obce Mokrá Lhota u Bystřice. Zde jsme využili propusti pod silnicí a trasy žab do ní svedli, takže žáby se mohly bezpečně dostat samy přes silnici na druhou stranu, čímž odpadla nutnost každodenního přenosu odchycených jedinců.

Před vlastní výstavbou mobilních zábran probíhal nejprve monitoring jednotlivých lokalit. Monitorovaly se první známky tahu obojživelníků a jejich vstup na vozovku. V době zesílení tahu pak byly přes tyto komunikace postaveny síťové zábrany, které usměrňovaly postup obojživelníků a vylučovaly v podstatné šíři jejich tahové cesty vstup na vozovku. Migrující zvířata narazila na síťovou překážku, byla odkloněna ze směru svého tahu a zachycena ve sběrných nádobách. Odtud byla pravidelně každé ráno vybírána a přemísťována do nedalekých vodních nádrží, kam směřoval jejich tah. V době hlavního tahu byly nádoby kontrolovány 2× denně, ve zbylém období 1× denně.

V roce 2010 byly zábrany instalovány v době od 22. do 24. 3. 2010, tj. v době vstupu prvních migrujících jedinců na silnici. Po 22. 4. 2010 tah na sledovaných místech ustal a zábrany byly sklizeny. Průběh tahu byl velmi rozkolísaný a měl několik vrcholů. Počty migrantů skokově kolísaly v závislosti na počasí v celém průběhu tahu.

Celkem se podařilo zachytit a přemístit 6 993 jedinců, z toho 6 781 ropuch obecných, bez lokalit u Mokré Lhoty. Výsledné počty a zaznamenané další migrující druhy obojživelníků znázorňuje tab. č. 3.

Hlavním migrujícím druhem byla ropucha obecná (*Bufo bufo*), z dalších druhů obojživelníků byl zastoupen skokan hnědý (*Rana temporaria*), rosnička zelená (*Hyla arborea*), kuňka obecná (*Bombina bombina*), blatnice skvrnitá (*Pelobates fuscus*), dále pak čolek.

Ve srovnání s předešlým rokem zaznamenala migrace obojživelníků celkově pokles o 1 099 jedinců. Výrazně méně zachycených jedinců bylo zaznamenáno na lokalitě Kačina (o 1 270 jedinců méně oproti roku 2009). K poklesu došlo také na lokalitě Trhový Štěpánov (o 426 jedinců), v Tehově (o 201 jedinců) a na lokalitě Propast (o 93 jedinců). Naopak k navýšení počtu došlo na lokalitách Šternov (o 436 jedinců), Hruškov (o 394 jedinců) a Horka (o 61 jedinců). Také denní počty zachycených obojživelníků byly nižší než v předešlém roce.

Srovnání přenesených jedinců všech migrujících druhů od roku 2004 uvádí tab. č. 4. (Pozn.: Do roku 2004 jsou sledovány jen počty ropuch obecných, přesné počty souběžně migrujících druhů nejsou evidovány).

Tabulka č. 3: Druhy a počty migrujících obojživelníků na řešených lokalitách.

Lokalita	celkem na lokalitě	ropucha obecná	skokan hnědý	rosnička zelená	kuňka obecná	čolek	blatnice skvrnitá
Trhový Štěpánov	2 454	2 418	8	-	-	28	-
Šternov	1 142	1 138	2	-	-	2	-
Horka n. Sázavou	534	534	-	-	-	-	-
Kačina u K. H.	850	833	-	10	6	-	1
Tehov u Říčán	557	557	-	-	-	-	-
Propast	432	411	20	-	-	1	-
Hruškov	1 024	890	62	-	-	72	-
Celkem	6 993	6 781	92	10	6	103	1

Tabulka č. 4: Počet všech transferovaných jedinců od r. 2004.

rok	lokalita							Celkem
	Trhový Štěpánov	Šternov	Horka u Zruče	Kačina	Tehov	Propast	Hruškov	
2004	1 502	1 456	1 021	2 398	393	nesled.	nesled.	6 770
2005	2 012	1 599	1 137	2 254	738	nesled.	nesled.	7 740
2006	1 166	1 804	558	73	336	nesled.	nesled.	3 937
2007	1 043	1 565	467	515	330	260	350	4 530
2008	2 150	940	636	1 989	208	653	469	7 045
2009	2 880	706	473	2 120	758	525	630	8 092
2010	2 454	1 142	534	850	557	432	1 024	6 993
CELKEM	13 207	9 212	4 826	10 199	3 320	1 870	2 473	45 107

S výstavbou zábran a přenosem obojživelníků nám i v roce 2010 pomáhali studenti v rámci své odborné praxe a řada dobrovolníků.

Ptáci zemědělské krajiny

Ing. Zuzana Pokorná, Ph.D.

Projekt „Mapování hnízdního výskytu čejky chocholaté na Benešovsku a ochrana jejich hnízd“ navázal na předchozí projekty z let 2006 až 2009. Jeho cílem bylo zmapovat hnízdní rozšíření čejky chocholaté a zrealizovat praktické opatření na ochranu hnízd tohoto druhu před zničením zemědělskými stroji během jarních polních prací.

Zájmové území o velikosti cca 100 km² bylo vymezeno obcemi Vlašim, Lhota Veselka, Postupice, Pozov, Budkov, Okroulice, Teplýšovice, Křešice, Divišov, Slověnice a Ctíboř. Hnízdění čejek bylo zjišťováno procházením vhodných biotopů (pole a vlhčí louky v okolí rybníků) v hnízdním období a pozorováním tokajících párů a samic sedících na vejcích. V případě zjištění přímého ohrožení hnízd polními pracemi (předsetová úprava půdy, setí jařin apod.) byl se zemědělským družstvem hospodařícím na dané lokalitě dohodnut takový postup, aby bylo hnízdo ochráněno. Většinou se jednalo o vyznačení hnízda viditelnými kolíky a ponechání takto označeného místa bez zásahu. Po skončení polních prací byly kolíky označující hnízdo odstraněny.

Oproti roku 2009 byl zaznamenán pokles počtu hnízdních párů, celkem bylo zaznamenáno hnízdění **21 párů** čejek chocholatých (tab. č. 5). Na dvou lokalitách (Smikov, Křemín), kde čejky hnízdily pravidelně od roku 2006, letos vůbec nezhnízdily. Na další tradiční lokalitě (v Radošovicích) letos sice zahrnízdily, ale pravděpodobně po ztrátě snůšky lokalitu zcela opustily.

Celkem bylo zaznamenáno 8 hnízdních lokalit, z nichž se tři nacházely na oranici, tři na ozimech a dvě na čerstvě osetých polích (tab. č. 5). U dvou hnízd (tab. č. 5) byla ve spolupráci

Hnízdo čejky chocholaté.

foto: H. Schubertová

se ZD zajištěna ochrana před zničením zemědělskými stroji. Bohužel, obě tato hnízda byla později předována (hnízdíště se nachází v blízkosti lesa). U dvou dalších hnízd (tab. č. 5) bylo zkontrolováno, zda se nenacházejí v kolejových meziřádcích, a nejsou tak ohrožena agrotechnickými pracemi. Tuto kontrolu provedl přímo zemědělec hospodařící na dané lokalitě. Hnízdni úspěšnost nebyla zjišťována na pěti hnízdních lokalitách, kde čejky hnízily buď v ozimu, nebo na čerstvě osetém poli (tab. č. 5).

Kromě zmapování hnízdního výskytu druhu a jeho přímé ochrany (ochrana hnízd) je přínosem tohoto projektu také udržování a rozvíjení spolupráce se zemědělskými druhy hospodařícími v zájmovém území (v roce 2010 byla navázána spolupráce s dalšími dvěma zemědělskými druhy).

Tabulka č. 5: Hnízdni výskyt a úspěšnost hnízdění u čejky chocholaté sledované na Benešovsku v roce 2010.

lokality	počet párů		úspěšnost hnízdění	prostředí/zemědělská kultura
	na začátku hnízdní sezóny	na konci hnízdní sezóny		
Čeňovice	0	4	nezjišťována	ozim
Bořeňovice	0	3	nezjišťována	čerstvě oseté pole
Dobříčkov	2	3	neúspěšné	oranice
Domašín - Bruk *	2	2	neúspěšné (predace)	oranice
Jezero I **	2	2	nezjišťována	ozim
Jezero II	3	3	nezjišťována	ozim
Radošovice - hnojiště	2	0	neúspěšné	oranice
Radošovice - letiště	2	2	nezjišťována	čerstvě oseté pole

* u těchto hnízd byla zajišťována ochrana před zničením zemědělskými stroji

** u těchto hnízd bylo pouze zkontrolováno, zda se nenacházejí v kolejových meziřádcích

ZÁCHRANNÁ STANICE PRO ŽIVOČICHY

Mgr. Šárka Tlustá, Bc. Michala Musilová, Vít Kaštálek

Hlavním posláním Záchrané stanice pro živočichy je záchrana a léčení poraněných volně žijících živočichů a po jejich vyléčení příprava na návrat do přírody. Mezi její další činnosti patří péče o opuštěná a osiřelá mláďata, záchrané přenosy živočichů z ohrožených nebo narušených biotopů a z míst, kde jim hrozí nebezpečí. Nedílnou součástí je také environmentální vzdělávání, výchova a osvěta.

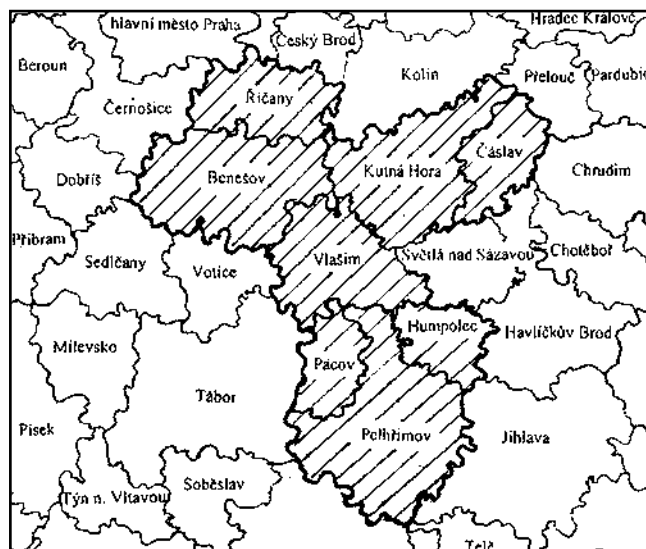
Stanice funguje již 16 let (od roku 1994) a za tuto dobu jí prošlo více než 4 500 zvířecích pacientů, z nichž se jich téměř 2 600 podařilo vyléčit a vypustit zpět do přírody.

Mláďě puštíka obecného v prachovém peří, dnes již zpět v přírodě.

foto: M. Kravčíková

Mapa č. 2: Územní působnost Záchrané stanice pro živočichy.

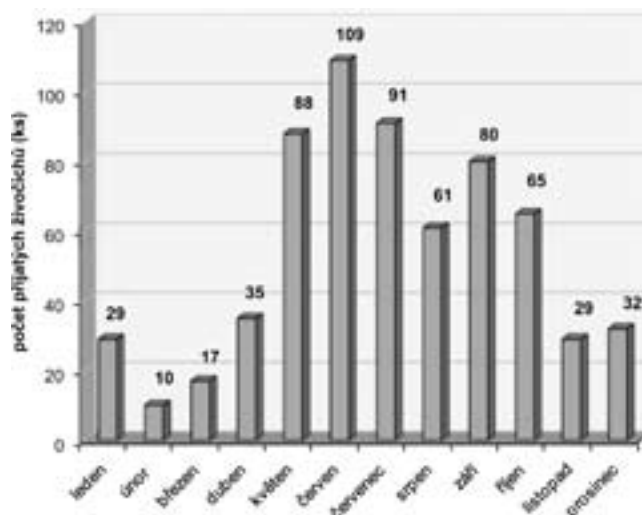

Od začátku svého působení je záchraná stanice členem Národní sítě stanic, v jejímž rámci dnes působí na území osmi obcí s rozšířenou působností (Benešov, Čáslav, Humpolec, Kutná Hora, Pacov, Pelhřimov, Říčany a Vlašim), což představuje zabezpečování území o rozloze 3 769,81 km². Aby bylo zajištěno rychlé převzetí a ošetření zraněných zvířat, spolupracuje záchraná stanice s 11 odběrnými místy, která jí v tom pomáhají. Veterinární péči o živočichy zajišťuje MVDr. Martin Vašák z Veterinární kliniky Benešov.

Péče o živočichy v roce 2010

V roce 2010 bylo do záchrané stanice přijato 646 živočichů (tab. č. 6). Nejvíce příjmů proběhlo v průběhu měsíců května, června a července, nejméně v únoru a březnu (graf č. 2). Více než polovina (58%) přijatých živočichů byli ptáci (graf č. 3), z nichž nejčastěji byly přijímány poštolky (13%), kosi (12%), holubi (11%) a rorýsi (7%). Druhou nejpočetnější skupinou živočichů byli savci (40%), s hlavním zastoupením ježků (57%), srnců (12%), zajíců (8%) a netopýrů (7%). Plazi a obojživelníci tvořili pouze malou část (2%) pacientů.

Téměř polovinu pacientů (42%) tvořila mláďata (graf č. 4) zejména ptáčata (kosi, rehci, holoubata, mláďata dravců či rorýsi), dále malí zajíčci, srnčata a také ježčata. Některá z nich byla bohužel lidmi odebrána z přírody zbytečně. A to i přes naši usilovnou osvětovou činnost zaměřenou právě na tuto problematiku (jedná se hlavně o mláďata zajíců a srnců, u nichž je zcela

Graf č. 2: Počty přijímaných živočichů do Záchrané stanice během jednotlivých měsíců.

Tabulka č. 6: Přehled živočichů přijatých v roce 2010.

Druh živočicha	Počet přijatých jedinců	Vypuštěno zpět do přírody	Uhynulo	Bylo utraceno	Předáno jiné osobě či organizaci	Zůstává v léčení
Obojživelníci						
Čolek obecný	6	6				
Rosnička zelená	4	4				
Plazi						
Slepýš křehký	1	1				
Užovka hladká	1	1				
Želva čtyřprstá	1					1
Ptáci						
Alexandr malý	1				1	
Andulka vlnkovaná	1		1			
Bažant obecný	4	1	2	1		
Bekasina otavní	1		1			
Brhlík lesní	2	1	1			
Čáp bílý	2	1				1
Datel černý	1		1			
Dlask tlustozobý	4	2	2			
Drozd kvíčala	11	1	10			
Drozd zpěvný	3		2	1		
Dudek chocholatý	1		1			
Havran polní	2		2			
Holub domácí	40	21	3	16		
Holub hřivnáč	5	5				
Hrdlička zahradní	11	5	2	3	1	
Jestřáb lesní	4	2	1	1		
Jířička obecná	8	4	4			
Kachna divoká	3	1	2			
Kalous ušatý	9	2	5	1		1

Druh živočicha	Počet přijatých jedinců	Vypuštěno zpět do přírody	Uhynulo	Bylo utraceno	Předáno jiné osobě či organizaci	Zůstává v léčení
Káně lesní	17	6	2	7	2	
Konipas bílý	1		1			
Koroptev polní	5	1	4			
Kos černý	44	23	16	5		
Krahujec obecný	4	1	1	2		
Králíček ohnivý	1	1				
Labuť velká	11	11				
Ledňáček říční	1		1			
Lyska černá	1		1			
Moták pochop	2	1	1			
Ostříž lesní	1			1		
Pěnice černohlavá	1		1			
Pěnice hnědokřídlá	1		1			
Pěnice pokřovní	1		1			
Pěnkava obecná	1		1			
Pěvuška modrá	1		1			
Poštolka obecná	47	20	10	17		
Potápka malá	1		1			
Potápka roháč	1		1			
Pušťík obecný	5	3		2		
Rákosník zpěvný	2	1	1			
Rehek domácí	2	1	1			
Rehek zahradní	1	1				
Rorýs obecný	26	12	13	1		
Sedmihlásek hajní	1		1			
Sojka obecná	6	2	3	1		
Stehlík obecný	1					1
Straka obecná	9	4	4			1
Strakapoud prostřední	2	2				
Strakapoud velký	11	5	6			
Strnad obecný	6	3	2	1		
Střízlík obecný	1	1				
Sýkora koňadra	11	4	6			1
Sýkora modřinka	1		1			
Špaček obecný	1	1				
Ťuhýk obecný	1		1			
Vlaštovka obecná	9	2	7			
Volavka popelavá	3		3			
Vrabec domácí	5	3	2			
Vrabec polní	2	1	1			
Výr velký	2	1		1		
Zvonek zelený	9	5	4			

Druh živočicha	Počet přijatých jedinců	Vypuštěno zpět do přírody	Uhnulo	Bylo utraceno	Předáno jiné osobě či organizaci	Zůstává v léčení
Zvonohlík zahradní	1	1				
Žluna zelená	3		2	1		
Savci						
Ježek východní	34	18	5	1	2	8
Ježek západní	113	48	26	5		34
Kuna skalní	9	2	4	2		1
Lasice hranostaj	1		1			
Lasice kolčava	2		1	1		
Liška obecná	3				3	
Netopýr dlouhouchý	1		1			
Netopýr hvízdavý	3		1	1		1
Netopýr pestrý	5	1	1		1	2
Netopýr rezavý	6	5	1			
Netopýr ušatý	2		2			
Netopýr velký	2					2
Nutrie říční	1			1		
Plch velký	3					3
Prase divoké	5		1	3	1	
Psík mývalovitý	2			1	1	
Srnec obecný	30	3	18	7	2	
Veverka obecná	12	1	10	1		
Vydra říční	2		1		1	
Zajíc polní	21	3	16	2		
Celkem	646	256	231	87	15	57

normální, že je matka ponechá samotné a vrací se k nim pouze je nakrmit, a také zpěvných ptáků, kteří sice po opuštění hnízda ještě neumějí létat, ale jejich rodiče o ně pečují).

Přesto byl zaznamenán pozitivní trend v rostoucím počtu konzultací prostřednictvím pohotovostního telefonu, kdy lidé raději před samotným odchytom zvířete a snahou pomoci za-

volají, popíší situaci a poté postupují dle odborných rad. Díky tomuto postupu se daří předcházet řadě zbytečných výjezdů a neopodstatněným odchytům zvířat, která jsou tak ušetřena bezdůvodnému stresu.

Kromě mláďat ošetřovali pracovníci záchranné stanice řadu zvířat zraněných dopravou, elektrickým proudem, napadených psem či kočkou, ptáků ochromených po nárazu do skleněných ploch nebo uvízlých v lidských stavbách, například ve světlících a komínech (graf č. 5).

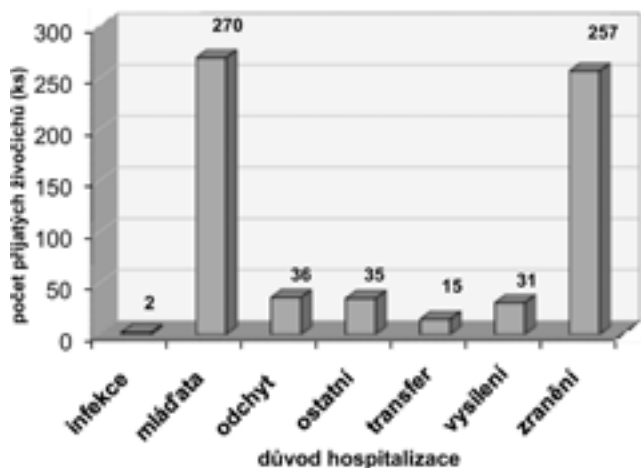

Věčně hladové mláďe sojky při krmení.

foto: M. Kravčíková

Graf č. 3: Zastoupení jednotlivých skupin živočichů přijatých v roce 2010 (dle počtu přijatých živočichů).

Graf č. 4: Důvody příjmů živočichů v roce 2010.

Z pacientů tvořili významnou část (17%) zvláště chránění živočichové. Nejpčetnějšími zvláště chráněnými druhy byli roryši a veverka. Dalšími vzácnými pacienty byli například ledňáček říční, krahujec obecní, dudek chocholatý nebo slepýš křehký.

Snahou pracovníků záchranné stanice je vždy pokusit se přijatého pacienta vyléčit a umožnit mu návrat zpět do přírody. Bohužel ne vždy je to možné. Někdy jsou zranění natolik vážná, že pacient uhne či musí být rozhodnuto o jeho bezbolestném usmání. Jiné živočichy se sice podaří uzdravit, ale v důsledku vzniklého postižení nemohou být vypuštěny zpět do přírody. Pro takové živočichy se buď podaří najít vhodná umístění, nebo zůstávají v péči záchranné stanice a slouží k účelům ekologické výchovy.

Z letošních pacientů se podařilo zpět do přírody navrátit 256 živočichů (graf č. 6), dalších 57 živočichů zůstává zatím v péči záchranné stanice (jedná se zejména o nevypělá mláďata ježků, která budou zpět do přírody vypuštěna až v jarních měsících roku 2011).

Záchranné přenosy

Kromě přenosů obojživelníků přes komunikace se v roce 2010 záchranné přenosy týkaly nejčastěji živočichů uvízlých v jímkách, bazénech, komínech a jiných technických nástrahách a dále ptáků zalétlých do průmyslových hal. Celkem bylo zachráněno 15 živočichů.

Mláďe prasete divokého bylo ošklivě zraněno pravděpodobně při sečení pole.

foto: M. Kravčíková

Graf č. 5: Příčiny zranění přijatých živočichů.

Graf č. 6: Výsledky péče o živočichy v roce 2010.

Téměř polovinu z přijatých živočichů se daří vypustit zpět do přírody.

foto: S. Nogová

Odchyt vysílené mladé labuť uviděné pod splavem. foto: Š. Tlustá

Sbírka Zvíře v nouzi

Zvíře v nouzi je celostátní sbírka, jejímž účelem je pomoci financovat záchranné stanice sdružené v Národní síti stanic. Prostřednictvím této sbírky mohou zájemci podpořit vybranou stanici odesláním finančního daru nebo dárcovské SMS. V roce 2010 obdržela záchranná stanice 7 236 Kč prostřednictvím dárcovských SMS a 272 530 Kč od drobných dárců. Všem dárcům velmi děkujeme.

**ZVÍŘE
V NOUZI**

Naši záchrannou stanici pro živočichy je možno podpořit odesláním finančního daru na účet

č. 33 55 33 22 / 0800,

var. symbol 0209

nebo dárcovskou SMS ve tvaru

DMS ZVIREVNOUZI VLASIM

na číslo **87777**.

(cena DMS je 30 Kč, záchranná stanice obdrží 27 Kč)

Činnost záchranné stanice můžete také podporovat pravidelně každý měsíc po dobu jednoho roku, stačí odeslat dárcovskou SMS ve tvaru

DMS ROK ZVIREVNOUZI VLASIM

na číslo **87777**

(každý měsíc je automaticky odečtena částka 30 Kč, Záchranná stanice obdrží 27 Kč).

Více o sbírce Zvíře v nouzi na
www.zvirevnouzi.cz

Adopce zvířat

Záchrannou stanici mohou lidé podpořit také adoptí některého z trvale handicapovaných živočichů umístěných v expoziční části záchranné stanice. Jedná se zejména o ptáky popálené elektrickým proudem, živočichy zraněné dopravou či mláďata odchována v lidské péči.

Adopce funguje obdobně jako např. v některých zoologických zahradách. Dárce hradí adoptovanému zvířeti náklady na roční krmení a veterinární péči, za což od záchranné stanice obdrží certifikát s fotografií adoptovaného zvířete, volnou roční vstupenku a propagační materiály. Jeho jméno je umístěno s poděkováním na cedulce vyvěšené na voliérě adoptovaného zvířete. V roce 2010 bylo adoptováno 13 trvale handicapovaných živočichů z expozice záchranné stanice.

Výchovná a osvětová činnost

Záchranná stanice se environmentálnímu vzdělávání, výchově a osvětě věnuje od začátku svého působení. Expoziční část záchranné stanice s trvale handicapovanými živočichy je pro veřejnost otevřena sezónně, v průběhu celého roku se zde konají exkurze pro školy, zájmové organizace a veřejnost. Mimo tyto exkurze pořádá záchranná stanice průběžně různé osvětové akce pro širokou veřejnost.

V roce 2010 to bylo mimo tradičních akcí, jako jsou Den Země, prvomájové oslavy či Vánoce se zvířátky, také několik přednášek zaměřených na ochranu volně žijících živočichů. V souvislosti s tím byla v areálu záchranné stanice zřízena expozice věnující se nebezpečím, která číhají na živočichy v přírodě.

Dále jsme se podíleli na několika dalších akcích, např. na dětském dni v Benešově či na vědomostní soutěži pro studenty

Děti nejvíce oceňují možnost přímého kontaktu s živočichy.

foto: Š. Tlustá

základních škol s názvem „Vím, co smím“, kde děti mimo jiné řešily trestné činy související s ekologií a ochranou přírody.

Činnost záchrané stanice a problematika péče o volně žijící živočichy byla průběžně prezentována v médiích (Český rozhlas, Rádio Blaník, Česká televize, TV Nova).

Spolupráce se školami a dobrovolníky

Záchraná stanice již šestým rokem umožňuje výkon odborné praxe studentům středních a vysokých škol přírodovědného zaměření. Kromě toho nabízí také možnost zapojení se dobrovolníkům z řad široké veřejnosti. Během roku 2010 prošlo záchranou stanicí 15 studentů a 12 dobrovolníků.

Praktikanti i dobrovolníci mají možnost si v praxi vyzkoušet základy manipulace s divokými zvířaty. Na fotografii krmení mláděte vydry.

foto: Š. Tlustá

Změny v roce 2010

Nejdůležitější událostí roku 2010 bylo bezesporu květnové zahájení výstavby nového léčebného areálu Záchrané stanice pro živočichy vznikajícího přibližně 4 km za Vlašimí. Po dokončení stavby tak vznikne moderní komplex nemocnice pro zvířecí pacienty s léčebnými komorami, rozletovými voliérami, výběhy, provozním zázemím a budovou karantény, která bude splňovat veškerou evropskou legislativu týkající se ochrany zdraví obyvatel, životního prostředí i zvířat. Areál vzniká za podpory MŽP (z OPŽP), Středočeského kraje, Města Vlašim a Lesů ČR. V současné době jsou hotovy veškeré hrubé stavby, dělají se rozvody elektřiny, vody a budují se venkovní voliéry. Areál by měl být dokončen v polovině roku 2011.

Stavba nijak neomezila provoz záchrané stanice, její pracovníci se naplno věnovali péči o živočichy i dalším činnostem s tím spojeným. Zúčastnili se také několika odborných seminářů, kurzů a konferencí (Zoologické dny; Ochrana rorýsů a netopýrů při rekonstrukcích budov; Kurz pro záchranáře volně žijících zvířat zaměřený na záchranu zraněných či jinak handicapovaných zvířat z obtížně dostupných míst pomocí lanových technik; Odborný kurz pro získání osvědčení o odborné způsobilosti osoby odpovědné za péči o handicapovaná zvířata).

Slavnostní položení základního kamene nového areálu pro léčení volně žijících živočichů.

foto: archiv ČSOP Vlašim

(Zleva: náměstek hejtmána Ing. M. Petera, předseda Svazu RNDr. L. Ambrozek, hejtmán MUDr. D. Rath, ředitel Státní ochrany přírody RNDr. F. Pelc a starosta Vlašimi Mgr. L. Jeništa)

Občas je třeba zachránit zvíře i z obtížně dostupných míst.

foto: archiv ČSOP Vlašim

SPOLUPRÁCE SE STÁTNÍ SPRÁVOU, POSUDKOVÁ ČINNOST

Správní řízení

Ing. K. Kříž, Ing. J. Novotný, Ing. M. Lempochner

Správních řízení na okrese Benešov, při nichž byly dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny, se od roku 1992 účastní Český svaz ochránců přírody. V roce 2010 byla nejvyšší účast v rámci správních řízení u kácení mimolesní zeleně. V mnoha případech se jednalo o důvody opodstatněné, kdy stromy přímo ohrožovaly nemovitosti nebo obyvatele, ale objevovaly se případy, kde odůvodnění pro povolení ke kácení bylo jen padání listů či přítomnost suchých větví na stromě, což jsou u zdravých stromů neopodstatněné nebo řešitelné problémy. Další řízení se týkala územního plánování a stavebních řízení, kdy jsme upřednostňovali šetrné umístování objektů do krajiny s ohledem na jejich velikost, barevné provedení, zásahy do zeleně atp. Vyjadřovali jsme se rovněž k liniovým stavbám, kdy jsme prosazovali jejich šetrné umístění především k volně rostoucí zeleni. Správní řízení se týkala také obnovy a výstavby rybníků a revitalizací potoků, což souvisí především s možností získání dotačních prostředků na jejich realizaci.

Český svaz ochránců přírody se účastnil v roce 2010 těchto správních řízení:

- kácení mimolesní zeleně – 269 případů
- stavební řízení – 23 případů
- územní plánování – 17 případů
- liniové stavby – 31 případů
- vodoprávní řízení – 25 případů
- ostatní – 31 případů

Účast ČSOP ve správních řízeních je založena na dlouhodobé spolupráci s orgány státní správy. Opět i letos jsme se s orgány státní správy, které ve věci rozhodovaly, shodli v 85 % případů. U případů, kde jsme se proti jejich rozhodnutí odvolali, byla naše úspěšnost vyšší jak 70 %.

V rámci přírodovědného průzkumu v Úvalech u Prahy foto: M. Kloudys byla doporučena šetrná rekonstrukce starého sadu s výskytem teplomilných druhů hmyzu.

Přírodovědné průzkumy

Ing. Mgr. Martin Kloudys

Přírodovědné průzkumy a hodnocení zpracovává ČSOP Vlašim na základě zájmu obcí, organizací i fyzických osob. V rámci přírodovědného průzkumu je zjištěn aktuální stav rostlinstva a živočišstva na lokalitě, pozornost bývá zaměřena na zvláště chráněné druhy. Dle charakteru lokality nebo požadavku je průzkum zaměřen na vybrané skupiny – např. měkkýši, obojživelníci, orchideje. Výsledky průzkumu jsou následně použity v hodnocení záměru (např. stavby) a jejího vlivu na rostliny a živočichy. Podle výsledků průzkumu a hodnocení je možné následně upravit projekt tak, aby vliv na přírodu byl co nejmenší.

V roce 2010 byly zpracovány čtyři přírodovědné průzkumy a biologická hodnocení a jedno hodnocení vlivu územního plánu na evropsky významné lokality soustavy Natura 2000.

ENVIRONMENTÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ, VÝCHOVA A OSVĚTA (EVVO)

Kromě tradičních výukových programů, seminářů a osvětových akcí jsme v roce 2010 pracovali na několika méně obvyklých úkolech. Jedním z těch nejnáročnějších bylo zpracování návrhu nové koncepce EVVO Středočeského kraje. V září 2010 jsme slavnostně zakončili roční specializační studium pro školní koordinátory EVVO, které přineslo nových 26 vyškolených koordinátorů. Na podzim jsme si poprvé vyzkoušeli vodnickou stezku pro děti během výlovu rybníka Jírovce. Mnoho akcí proběhlo ve znamení 20. výročí vzniku naší organizace. K nejvýznamnějším patřila rolovací výstava o naší činnosti a náš infostan ke Dni Země a na prvomájových oslavách.

Personální obsazení

V roce 2010 pracovalo ve středisku EVVO celkem osm osob. Z tohoto počtu je jeden pracovník zaměstnán jako ekoporadce a vedoucí ekoobchodu, pět osob působilo jako lektori a lektorky a zároveň koordinovalo další aktivity střediska. Šest z nás se různou mírou podílelo na projektu „Podpora zvyšování kvality environmentální výchovy ve středočeských školách“ podpořeném z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Náš ekovýchovní tým (zleva): Mgr. Petra Macháčková, foto: J. Nosek DiS., Jiří Pavelka, Mgr. Lenka Suchanová, Mgr. Kateřina Červenková, Ing. Jana Dufalová, RNDr. Jana Havelková, Mgr. Jan Urban, PhDr. Roman Andres.

Spolupráce se Středočeským krajem

PhDr. Roman Andres

Podblanické ekocentrum ČSOP Vlašim působí od roku 2003 jako jedno ze čtyř krajských středisek EVVO. Z tohoto titulu a díky finanční podpoře od Středočeského kraje jsme i v roce 2010 poskytovali metodickou pomoc dalším střediskům ekologické výchovy, školám, poradenství občanům, pracovníkům státní správy, samosprávy a podniků a informace o život-

ním prostředí, ochraně přírody a krajiny a udržitelném rozvoji. Působností našeho krajského střediska EVVO byla správně území těchto obcí s rozšířenou působností: Říčany, Benešov, Čáslav, Kutná Hora, Vlašim.

Jako účastníci rámcové smlouvy se Středočeským krajem a dalšími třemi partnery jsme realizovali tyto zakázky:

- Týden Země ve Vlašimi
- tematické dny pro veřejnost
- setkání učitelů MŠ se zájmem o EVVO

Koncepce EVVO a ekoporadenství v letech 2011 – 2020

PhDr. Roman Andres

V souvislosti s vypršením platnosti Koncepce EVVO ve Středočeském kraji vyvstala v roce 2010 potřeba tvorby koncepce nové. Naše organizace byla vybrána ke zpracování návrhu. Příprava rozborové a návrhové části včetně akčního plánu probíhala v tísnivých časových podmínkách od června do konce října 2010.

Rozborová část koncepce popisuje plnění koncepce předchozí a také současný stav v EVVO cílových skupin, vymezuje hlavní problémy a potřeby k řešení. Návrhovou část koncepce včetně akčního plánu tvořilo pět skupin odborníků z veřejné správy, neziskových organizací, škol i podniků. V pěti hlavních kapitolách jsou pro každou z cílových skupin vymezeny hlavní a dílčí cíle a navržena vhodná opatření. Z nich pak vyplývají úkoly akčního plánu na nejbližší dva roky.

Zvláštní kapitolu koncepce tvoří ekoporadenství, které je narozdíl od předchozí koncepce vyčleněno zvlášť s ohledem na oddělení ekoporadenství od EVVO jako svébytného oboru na republikové úrovni.

Koncepce byla schválena zastupitelstvem Středočeského kraje na konci roku 2010.

Středočeský kraj

Spolupráce se SSEV Pavučina

Mgr. Kateřina Červenková

ZO ČSOP Vlašim je od roku 2000 členem Sítě středisek ekologické výchovy Pavučina. Členství v tomto sdružení nám umožňuje především setkávání a výměnu zkušeností s ostatními středisky EVVO, spolupráci na společných projektech, metodickou pomoc a vzdělávání pracovníků střediska.

V roce 2010 jsme se zapojili do projektů M.R.K.E.V., Mrkvíčka a Národní síť středisek EVVO (společný program SSEV Pavučina a ČSOP). Pracovníci střediska se též zúčastnili veletrhu výukových programů a dvou valných hromad.

Projekt Podpora zvyšování kvality environmentální výchovy ve středočeských školách

Mgr. Kateřina Červenková

V roce 2010 jsme pokračovali v tomto tříletém projektu podpořeném z Evropského sociálního fondu (Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost) a státního rozpočtu ČR. Partnerem projektu je SSEV Pavučina.

Projekt má sedm klíčových aktivit:

- Specializační studium pro školní koordinátory EV
- Odborné semináře dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (otevřené), pro pedagogické sbory
- Terénní kurz EV
- Informace a metodická pomoc (konzultace, síť Středočeská M.R.K.E.V.)

- Konference
- Denní výukové programy
- Expedice 4P a pobytové programy

V druhém roce projektu jsme dokončili Specializační studium pro školní koordinátory/ky EVVO 2009/2010 a jedno navazující studium pro absolventy/ky minulého kurzu, proběhl jeden seminář pro pedagogický sbor, a tři otevřené semináře, prázdninový terénní kurz Nebojme se s dětmi do přírody, pedagogická konference Výchova a vzdělávání pro život, dva pobytové programy Expedice 4P a tři navazující pobytové programy. Vytvořili jsme dva nové denní výukové programy Ševcovská povídla a Vytvořme si krajinu. Po celý rok jsme také učitelům poskytovali telefonické i osobní konzultace k realizaci EV ve školách a vytvořili jsme 6 čísel zpravodaje pro školy zapojené do sítě Středočeská M.R.K.E.V.

SPOLUPRÁCE SE ŠKOLAMI

Ekologické výukové programy pro školy

Mgr. Lenka Suchanová

ČSOP Vlašim nabízí školám výukové programy environmentální výchovy již dvanáctým rokem. Jejich cílem je vést děti prostřednictvím vlastních prožitků, zkušeností a nových informací, podaných hravou formou, k zodpovědnému jednání ve vztahu k přírodě a životnímu prostředí a k zásadám trvale udržitelného rozvoje.

Školy mohly v roce 2010 vybírat z celkem čtyřadvaceti programů. Pět programů v nabídce bylo pro tento rok nových.

Jednodenní výukové programy

V roce 2010 bylo zrealizováno celkem 171 jednodenních výukových programů a výukou prošlo 2 291 žáků a studentů základních a středních škol. Došlo tedy oproti loňskému roku k nárůstu počtu odučených účastníkohodin. (Srovnání lze vyčíst v grafu č. 7, kde je znázorněna naše činnost za uplynulých deset let vyjádřená v počtu účastníkohodin). Nejvíce v rámci jednodenních programů středisko environmentální výchovy a osvěty

navštěvovaly třídy z prvního stupně ZŠ (cca 64 %) a druhého stupně ZŠ (cca 26 %). Programy pro střední školy činily 11 % odučených účastníkohodin. (Podíl jednotlivých stupňů na výuce je znázorněn v grafu č. 8.)

Tematicky byly programy pro první stupeň zaměřeny zejména na prožitky přírody (Co se lesu honí hlavou, Ekohrátky v parku), tradice a stará řemesla (Od zrnka k bochníku, Jak krtek ke kalhotkám přišel, Ševcovská povídla, Vánoce a Velikonoce), na tematiku odpadů (Cesta za papírem). Programy pro druhý stupeň ZŠ byly zaměřeny zejména na šetrnou spotřebu (Jak chutná prales, Člověk a zvířata, Hořká chuť čokolády), na biologický průzkum (Co se skrývá na dně) a občanskou angažovanost (Vytvořte si krajinu). Programy pro střední školy se věnovaly zejména problematice šetrné spotřeby (Člověka a zvířata, Zdroje) a globálními tématům (Glóbus, Větru a dešti neporučíš).

Pobytové programy

V roce 2010 proběhlo celkem pět intenzivních třídenních pobytových programů s názvem Expedice 4P pro druhý stupeň ZŠ, kterých se zúčastnilo 81 dětí z pěti škol. Některé z těchto pobytů měly charakter návazných setkání. Osmá třída ze ZŠ Ondřejov do Podblanického ekocentra přijela na pobytový pro-

Tabulka č. 7: Počty realizovaných výukových programů v roce 2010.

	jednodenní celkem	jednodenní 1. stupeň ZŠ	jednodenní 2. stupeň ZŠ	jednodenní SŠ	pobytové	celkem
počty výukových programů	171	101	51	19	5	176
účast	3 281	1 977	911	393	81	3 362
hodiny	405	245,5	121,5	38	120	525
účastníkohodiny	7 431	4 719	1 926	786	1 944	9 375

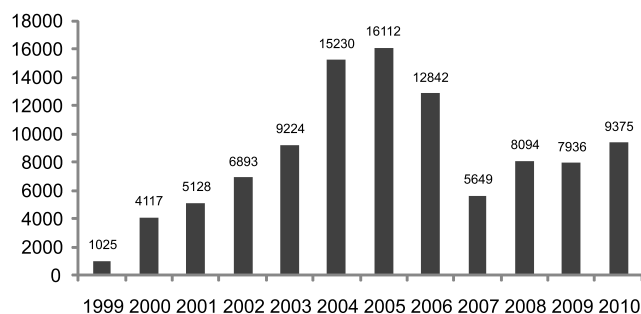
gram již počtvrté. Efektivitu dopadu pobytových programů se také daří s menšími či většími úspěchy vyhodnocovat.

Celkem Středisko EVVO za rok 2010 realizovalo 176 výukových programů (včetně pobytových), které dohromady trvaly 525 hodin. Programů se zúčastnilo 3 362 žáků a studentů a celkem bylo odučeno 9 375 účastníkohodin.

Nově vytvořené programy a Expedice 4P proběhly za finanční podpory Evropského sociálního fondu (ESF) a státního rozpočtu ČR v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OP VK). Další výukové programy byly podpořeny Středočeským krajem a ze společného programu MŠMT a MŽP ČR Národní sítí středisek EVVO.

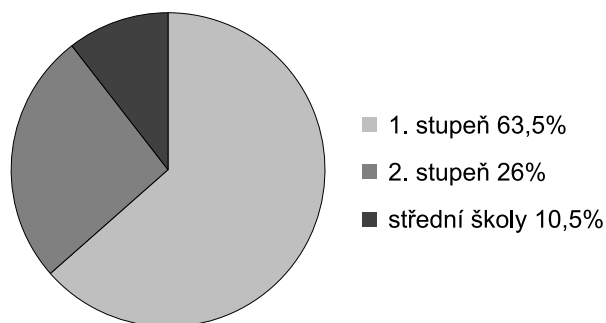
Výukové programy v uplynulých letech

(vyjádřeno v účastníkohodinách)

Graf č. 7: Realizované výukové programy za posledních deset let.

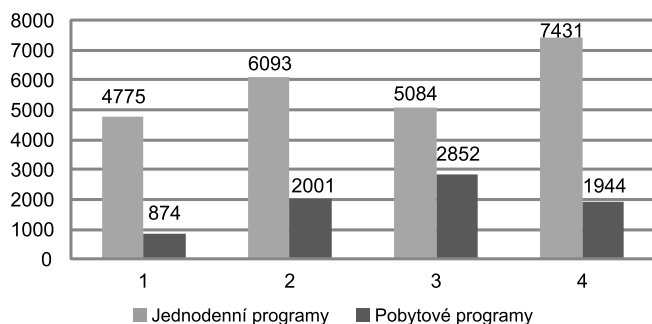
Jednodenní výukové programy podle typů škol

Graf č. 8: Výukové programy navštěvují nejčastěji děti z prvního stupně ZŠ. V letošním roce lehce vzrostla návštěvnost tříd druhého stupně ZŠ a naopak poklesla návštěvnost studentů středních škol.

Podíl jednodenních a pobytových programů na výukové činnosti střediska EVVO

(v účastníkohodinách za rok)

Graf č. 9: Oproti loňskému roku došlo k poklesu počtu pobytových programů. Naopak jednodenních programů středisko zrealizovalo o 46 % více než v roce 2009.

V programu Les a klimatická změna, který byl testován ve spolupráci se Sdružením TEREZA, si žáci prostřednictvím jednoduchých simulačních her seznámili s některými základními principy fungování lesního ekosystému.

foto: J. Pavelka

V novém programu s názvem Můžete nám pomoci se žáci druhého stupně základních škol mohou seznámit s fungováním Záchranné stanice pro živočichy.

foto: L. Suchanová

V programu Co se skrývá na dně si žáci druhého stupně základních škol mohou vyzkoušet základní principy hydrobiologického průzkumu a zjistit čistotu vody ve vlašimských tocích.

foto: L. Suchanová

Expedice 4P

Expedice je celoroční program environmentální výchovy šesté třídy ZŠ, který obsahuje dva třídní intenzivní pobyty dětí a celoroční spolupráci se školou od září do června školního roku. Program je sestaven podle nové metodiky tzv. systémového modelu (Činčera, J. Práce s hrou pro profesionály. Grada: 2007).

V roce 2010 bylo realizováno celkem pět třídních setkání pro 81 žáků a žákyň, bylo odučeno 120 hodin, což odpovídá 1 944 účastníkohodinám. V září 2010 na programu začaly spolupracovat dvě školy – ZŠ Jesenice a ZŠ Milín (program je nyní ve své polovině), druhou polovinu programu dokončily ZŠ Krhanice a Lužná u Rakovníka. Celkem tedy proběhly čtyři

Tabulka č. 8: Přehled realizovaných pobytových programů. Během roku 2010 bylo realizováno celkem pět třídních pobytových programů pro ZŠ – čtyři pobyty základního cyklu a jeden návazný pro žáky osmých tříd.

datum	program	škola	třída	počet žáků	počet hodin	účastníkohodin
květen	Expedice 4P 2007/08 - čtvrtý pobyt	ZŠ Ondřejov	8. tř.	19	24	456
květen	Expedice 4P 2009/10 - druhý pobyt	ZŠ Krhanice	6. tř.	16	24	384
květen	Expedice 4P 2009/10 - druhý pobyt	ZŠ Lužná u Rakovníka	6. tř.	14	24	336
říjen	Expedice 4P 20010/11 - první pobyt	ZŠ Jesenice	6. tř.	15	24	360
říjen	Expedice 4P 2010/11 - první pobyt	ZŠ Milín	6. tř.	17	24	408
celkem				81	120	1944

Že se v lese dá dělat spousta zajímavých věcí, si děti zkoušejí při programu Co se lesu honí hlavou. Provázení lesním skřítkem se učí pojmenovávat lesní rostliny, stavět příbytky lesním tvorům a zjišťují, že les je více než jenom seskupení několika stromů na jednom místě.

foto: J. Dufalová

Ve druhém pobytu třídu čeká návštěva hospodářství rodiny Kozlových v Milovanicích. Zážitkem bývá nejen cesta vlakem a pěšky, ale i setkání s hospodářskými zvířaty, krmení krávy a dojení koz (květen 2010).

foto: L. Suchanová

V prvním pobytu žáci pátrají po původu výrobků z našich obchůdků a obchodů (květen 2010).

foto: J. Havelková

Součástí každé Expedice 4P jsou aktivity na posílení důvěry, stmelení kolektivu a zlepšení spolupráce žáků (říjen 2010).

foto: J. Dufalová

pobyty pro šesté třídy. V květnu 2010 se konalo druhé návazné setkání pro osmou třídu, ZŠ Ondřejov.

Po skončení programů následovalo vždy vyhodnocování (evaluace) dopadu na znalosti, dovednosti a postoje dětí. Používá se metoda tzv. pretestu a posttestu (vyplnění obdobného dotazníku měsíc před akcí a měsíc po akci, srovnání posun skupiny i jednotlivce), metoda sběru dat z evokací a reflexí, průběžné pozorování, kritériální tabulky, hodnocení pedagogického doprovodu a SWOT analýza v lektorském týmu.

V druhém návazném setkání celoročního programu Expedice 4P jsme se s žáky osmé třídy ZŠ Ondřejov snažili pochutnat si nad teplým obědem v terénu i přes nepřízeň počasí (květen 2010). foto: L. Suchanová

V rámci teoretické části soutěže soutěžící poznávali rostliny, nerosty a živočichy. foto: L. Suchanová

Ekologická olympiáda studentů středních škol České republiky

Mgr. Lenka Suchanová

Ve dnech 23. – 25. 9. 2010 se konal ve Vlašimi již patnáctý ročník Středočeského kola Ekologické olympiády pro střední školy. Soutěž tradičně organizovala ZO ČSOP Vlašim ve spolupráci s Okresním sdružením ČSOP Benešov a Správou CHKO Blaník. Do Vlašimi se sjelo dvanáct tříčlenných družstev středoškoláků a středoškolaček z Benešova, Brandýsa nad Labem – Staré Boleslavi, Dobříše, Kladna, Mělníka, Mnichova Hradiště, Nymburka, Poděbrad, Příbrami, Rakovníka, Říčana a Vlašimi, aby si změřili své znalosti, vědomosti a dovednosti a v doprovodných programech si předali vlastní zkušenosti z praktické ochrany přírody. Pořádání Ekologické olympiády finančně podpořily Středočeský kraj, Lesy České republiky, s. p., Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy a Centrum dětí a mládeže ČSOP Praha.

Ústředním tématem ročníku byla „Biodiverzita“. Soutěžící prokazovali teoretické i praktické znalosti především z biologie, ekologie a ochrany přírody v testu, poznávačce a ve dvou praktických úlohách. V rámci praktických úloh studenti mapovali biodiverzitu ve Vorlínském údolí a vysazovali dubovou alej mezi Vlašimi a Znosimí. V pátek večer předseda komise PhDr. Tomáš Matějček, Ph.D. z Přírodovědné fakulty UK se studenty i pedagogy zahrál společenskou hru Opuštěné pole, na které jim představil některé základní principy sukcese. Večer zpestřil hudební produkci z vlastní tvorby a během zbytku večera si soutěžící vyměnili zkušenosti z vlastních ochranných aktivit.

Při druhé praktické úloze studenti obnovovali dubovou alej mezi vlašimským zámeckým parkem a Znosimí. foto: J. Havelková

Další vzdělávání pedagogických pracovníků

Ing. Jana Dufalová, Mgr. Petra Macháčková, DiS., Mgr. Lenka Suchanová

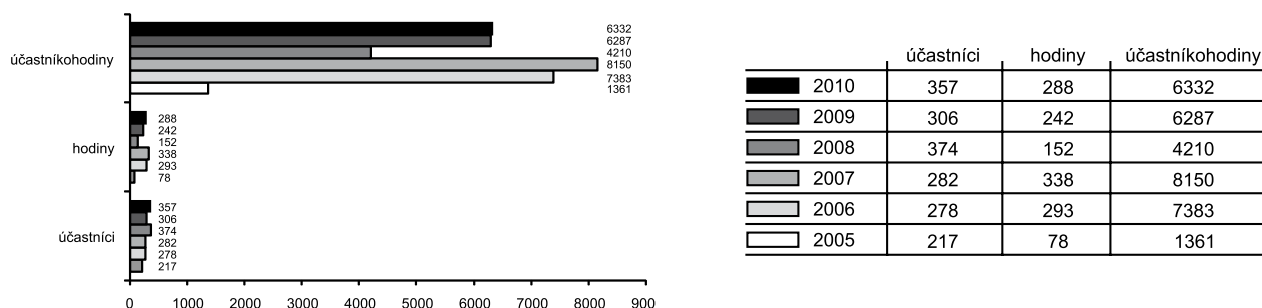
V roce 2010 jsme uskutečnili celkem 11 seminářů pro učitele a učitelky mateřských, základních i středních škol, pedagogy a pedagožky volného času, lektory a lektorky středisek EVVO i zájemce z řad rodičů a veřejnosti. Proběhla také dvoudenní pedagogická konference a druhá polovina Specializačního studia pro školní koordinátory/ky EVVO. Celkový rozsah činnosti střediska v oblasti dalšího vzdělávání učitelů a veřejnosti tak

činil 288 výukových hodin. Seminářů, specializačního studia a konference se zúčastnilo celkem 359 učitelek a učitelů z celého Středočeského kraje, odučeno bylo 6 332 účastníkohodin dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Počet účastníkohodin se oproti roku 2009 výrazně nezměnil zejména díky pokračování Specializačního studia pro školní koordinátory/ky EVVO. V roce 2010 bylo také realizováno více seminářů

v Praze – pro lepší dostupnost. Všechny semináře a vzdělávací akce byly akreditovány MŠMT.

Semináře proběhly za finanční podpory Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost nebo za finanční podpory Středočeského kraje, MŠMT ČR a společného programu MŠMT a MŽP ČR Národní síť středisek EVVO.

Srovnání realizovaných vzdělávacích akcí v letech 2005-2010

Graf č. 10: V roce 2010 oproti loňskému roku lehce vzrostl počet zrealizovaných hodin výuky, počet účastníků seminářů i účastníkohodin.

Tabulka č. 9: Přehled všech vzdělávacích akcí pro učitelky a učitele v roce 2010.

č.	Seminář	Datum	Účast	Hodin	Účastníko-hodiny
1	Jak efektivně realizovat environmentální výchovu ve škole? ZŠ Hýskov	20. 1.	17	4	68
2	O čtyřech královstvích Setkání Středočeské Mrkvičky	27. 1.	28	5	140
3	Ekologická stopa	23. – 24. 3.	27	6	162
4	Zpětná vazba – reflexe prožitkových aktivit	30. 3. – 1. 4.	8	25	200
5	Svět do všech předmětů	14. 4.	26	4	104
6	Lesní mateřská škola Setkání Středočeské Mrkvičky	21. 4.	21	5	105
7	Jak efektivně realizovat environmentální výchovu ve škole? ZŠ a MS Rakovník	21. – 23. 4.	6	27	162
8	Škola pro život II	2. 6.	12	5	60
9	Specializační studium pro školní koordinátory EVVO	4. 3. – 17. 7.	27	122	3 456
10	Nebojme se s dětmi do terénu Terénní kurz přírodovědy a environmentální výchovy	26. – 31. 7.	21	43	903
11	Biodiverzita	24. 9.	11	2	22
12	Simulační hry jako pomocník ve výuce EVVO	29. 9.	24	6	144
13	Jak efektivně realizovat environmentální výchovu ve škole? ZŠ Kolín	26. 10.	43	3	129
14	Ve městě a na vesnici Setkání Středočeské Mrkvičky	29. 9. 2010	20	5	100

č.	Seminář	Datum	Účast	Hodin	Účastníko-hodiny
15	Výchova a vzdělávání pro život – X. pedagogická konference	2. 11.	48	5	240
		3. 11.	25	5	125
16	Globální problémy ve výuce anglického jazyka	25. 11.	16	6	96
17	Zelený ostrov	1. 12.	12	6	72
18	Tančící stoly – Vánoce v Ekoateliéru	8. 12.	11	4	44
Celkem			403	288	6 332

Na semináři pro celý pedagogický sbor si účastnice ze ZŠ Liběchov jako ochutnávku zkoušeli různé drobné aktivity vhodné pro environmentální výchovu. *foto: P. Macháčková*

Seminář Simulační hry jako pomocník ve výuce EVVO byl plný praktických ukázek. Účastníci se stávali v jedné chvíli psovíťmi šelmami, za okamžik zase motýly či obyvateli gheta. *foto: L. Suchanová*

Při semináři Zelený ostrov lektorka Helena Nováčková naučila účastnice, jak se žáky nasimulovat výbuch sopky. *foto: L. Suchanová*

S botanikem Mgr. Petrem Karlíkem letos účastníci terénního kurzu navštívili Čertovo břemeno, prales Jehliště a Obděnické rybníky. *foto: J. Havelková*

X. pedagogická konference „Výchova a vzdělávání pro život“

Ing. Jana Dufalová

V roce 2010 proběhla jubilejní X. pedagogická konference Středočeského kraje „Výchova a vzdělávání pro život“. Konala se ve dnech 2. – 3. 11. 2010 v Podblanickém ekocentru ČSOP

Vlašim. První den byl, jako již tradičně, určen pro pedagogy MŠ a 1. stupně ZŠ, druhý den pro 2. stupeň ZŠ a SŠ. Celkem se konference zúčastnilo 73 pedagogů.

V úvodním bloku byly představeny projekty a služby pro školy ve Středočeském kraji.

Potom mohli učitelé volit z pestré nabídky celkem dvanácti praktických dílen, aby zde načerpali novou inspiraci, náměty i informace, jak začleňovat ekologickou (environmentální) vý-

chovu do školní výuky. Semináře vedli zkušení lektoři – z MŠ, ZŠ i VŠ, ze středisek ekologické výchovy nebo z různých neziskových organizací. Na výběr byly tyto dílny:

1. den – pro MŠ a 1. stupeň ZŠ

- Příběhy Skřítky Zvolínka – Iva Valtrová, DiS. (MŠ Zvole, Praha)
- Les a klimatické změny – Ing. Adéla Hamplová (Sdružení TEREZA, Praha)
- Výroba z přírodnin – Jana Boumová (MŠ Sokoleč)
- Tematická výuka v prvouce – Mgr. Kateřina Vrtišková (ZŠ Vrané nad Vltavou)
- Artefiletika – PhDr. Magda Andresová (Vrchotovy Janovice)
- Ptáci do škol – Veronika Voldřichová (Ornita o. s., Praha)

2. den – pro 2. stupeň ZŠ a SŠ

- Biodiverzita – RNDr. Tomáš Matějček, Ph.D. (PF UK Praha)
- Kdo je za vodou – Jitka Oláh (Společnost pro Fair Trade, Brno)
- Skvrny na banánech – Jitka Oláh (Společnost pro Fair Trade, Brno)
- Místo pro život – Eva Zirhutová (O. s. Místo pro život, Nečín)
- Kam dopadne odpad – Mgr. Lucie Sádlová (Ekodomov, Kutná Hora)
- Naše krajina – Mgr. Jan Vrtiška (CEV Zvoneček, ZŠ Vrané nad Vltavou)

Účastnice prvního dne nejlépe hodnotily výrobní dílnu vedenou Janou Boumovou z MŠ Sokoleč. Pod jejím vedením tvořily z přírodních materiálů drobné výrobky pro radost. Lektorka Iva Valtrová, DiS. představila celoroční projekt EVVO s názvem Zelené hádanky skřítky Zvolínka. Se živými exponáty dorazila Veronika Voldřichová se svými spolupracovníky z o. s. Ornita v Praze. Prezentovali tu projekt Ptáci do škol a projekt Veverka známá a neznámá. Během jejich dílny se učitelé seznámili s ohočenou kavkou Káčou a s veverkou Terkou. Obě předvedly přítomným své oblíbené kousky. O postupech a metodách při začleňování environmentálních témat do prvouky a o propojení prvouky s ostatními vyučovacími předměty hovořila Mgr. Kateřina Vrtišková ze ZŠ Vrané nad Vltavou. Další dílna nabídla náhled do základních myšlenek artefiletiky. Lektorovala ji PhDr. Magda Adresová. Mgr. Adéla Hamplová ze Sdružení TEREZA v Praze vedla dílnu nazvanou Les, klimatické změny a já, který ukazoval, jak mohou účastnice ovlivnit klimatickou změnu.

Učitelé středních škol a 2. st. ZŠ se mohli zúčastnit diskusní dílny Biodiverzita, kterou lektoroval RNDr. Tomáš Matějček, Ph.D. z Přírodovědecké fakulty UK v Praze. Společnost pro Fair Trade v zastoupení Jitky Oláh představila výukové programy Kdo je za vodou a Skvrny na banánech. Oba programy řeší globální problémy ukázané na produktech, se kterými se denně setkáváme. Eva Zirhutová z o. s. Místo pro život Nečín provedla účastníky internetovým portálem Místo pro život, který obsahuje dětskou encyklopedii historických a přírodních prvků. Mohou ho využívat jak žáci, tak učitelé nebo rodiče. Výběr dílen doplnili ještě Mgr. Jan Vrtiška, který představil balíček materiálů na téma Naše krajina, a Mgr. Lucie Sádlová z Ekodomova Kutná Hora s výukovým programem Kam dopadne odpad.

Z konference byl vydán sborník příspěvků a anotací, který je k dispozici ke stažení na našich webových stránkách, účastníci konference jej obdrželi v tištěné podobě.

Pedagogickou konferenci spolufinancoval Evropský sociální fond (ESF) a státní rozpočet ČR v rámci Operačního programu vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Slavnostní zahájení jubilejní 10. pedagogické konference se neobešlo bez dortu s deseti svíčkami.

foto: J. Pavelka

Přírodní vyrábění – dílna plná motivace, inspirace, relaxace a nakonec i radosti z povedeného výtvaru.

foto: J. Havelková

Při semináři Naše krajina, který lektoroval Mgr. Jan Vrtiška (sedící vpravo), panovala tvůrčí a přátelská atmosféra.

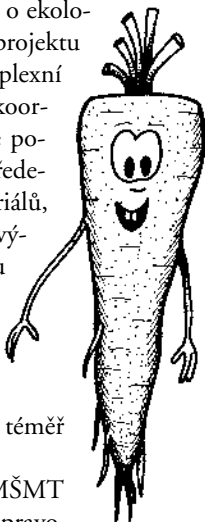
foto: J. Havelková

Středočeská M.R.K.E.V. – Síť škol a školských zařízení se zájmem o environmentální výchovu

Ing. Jana Dufalová

Síť škol a školských zařízení se zájmem o ekologickou výchovu je součástí celostátního projektu „M.R.K.E.V. (Metodika a realizace komplexní ekologické výchovy) v regionech“, který koordinuje SSEV Pavučina. Cílem projektu je poskytovat metodickou pomoc v EVVO především formou rozesílek metodických materiálů, informací o aktuálním dění v ekologické výchově a časopisu pro ekologickou výchovu Bedrník. Do projektu se ve Středočeském kraji v roce 2010 zapojilo 45 škol a školských zařízení a uskutečnilo se celkem 6 rozesílek, v rámci kterých byla školám poskytnuta metodická pomoc v hodnotě téměř 20 000 Kč.

Vydávání časopisu Bedrník podpořily MŠMT a MŽP ČR. Rozesílky a tvorba krajského zpravodaje byly financovány z projektu „Podpora zvyšování kvality environmentální výchovy ve středočeských školách“, který spolufinancuje Evropský sociální fond a státní rozpočet ČR v rámci Operačního programu vzdělávání pro konkurenceschopnost.

SEVER v Hradci Králové. Poskytla praktické návody a pracovní listy k tématice života ve městě a na vesnici.

Tematické příspěvky ze setkání byly otištěny ve Zpravodajích Středočeské Mrkvičky. Setkání, tvorba zpravodaje a jeho rozesílky finančně podpořil Středočeský kraj.

Na lednovém setkání seznámila Bc. Lenka Hronešová účastnice s celoročním projektem „O čtyřech královstvích“.

foto: P. Macháčková

Středočeská Mrkvička – Síť středočeských mateřských škol se zájmem o ekologickou výchovu

Ing. Jana Dufalová, Mgr. Petra Macháčková, DiS.

Středočeská Mrkvička je krajská síť mateřských škol se zájmem o ekologickou výchovu, která vznikla v roce 2008. Na celostátní úrovni síť koordinuje SSEV Pavučina. Ke konci roku 2010 bylo ve Středočeské Mrkvičce registrováno 92 mateřských škol ze Středočeského kraje a tři školy z Prahy, celkem tedy 95 mateřských škol.

V roce 2010 se uskutečnila tři setkání členů Středočeské Mrkvičky, zúčastnilo se jich průměrně 25 učitelek MŠ.

První setkání proběhlo v prostorách MŠ Motýlek na Praze 6 a lektorka Bc. Lenka Hronešová představila celoroční projekt EVVO pro MŠ nazvaný „O čtyřech královstvích“. V dubnu jsme v rámci druhého setkání navštívili dětský klub Šárýnka v Praze Podbabě, kde se účastnice seznámily s fungováním lesní mateřské školy.

Třetí setkání bylo formou semináře nazvaného „Ve městě a na vesnici“, lektorovala jej opět Bc. Lenka Hronešová ze SEV

Účastnice dubnového setkání v dětském klubu Šárýnka v Praze 6, který funguje po vzoru lesních mateřských školek. Zázemí dětem tvoří vytápěná jurta.

foto: P. Macháčková

Specializační studium pro školní koordinátory/ky EVVO

Mgr. Petra Macháčková, DiS., Jiří Pavelka

V roce 2010 bylo dokončeno již druhé Specializační studium pro koordinátory/ky EVVO v celkovém rozsahu 250 vyučovacích hodin. Hlavním cílem projektu bylo kvalitně připravit školní koordinátory/ky EVVO k výkonu této specializované činnosti na škole. Obsah studia byl sestaven na základě Vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systémem pedagogických pracovníků a Standardu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v EVVO.

Úvodní scénka do problematiky ochrany zvířat skončila pro některé účastníky studia přímo tragicky. foto: L. Suchanová

Předávání osvědčení úspěšným absolventům studia. foto: J. Pavelka

Prohloubení botanických znalostí na exkurzi do Hrazan zajistil Mgr. Petr Karlík (ČZU Praha). foto: P. Macháčková

Návštěva biofarmy v Sasově přiblížila, jaké to je „žít si BIO“. foto: J. Pavelka

Studium bylo akreditováno MŠMT, účastnilo se ho 27 učitelů a učitelů základních a středních škol z celého Středočeského kraje. V roce 2010 proběhlo jedno dvoudenní, dvě třídní a jedno šestidenní setkání o celkovém rozsahu 122 vyučovacích hodin, 3 294 účastníkohodin. Studium bylo zakončeno závěrečnými zkouškami. Celkově kurz úspěšně dokončilo 26 učitelů a učitelů.

Kurz měl nastaveny metody vyhodnocování dopadu na studující. Výsledků bylo průběžně využíváno k přizpůsobování programu potřebám studujících.

Specializačního studium pro školní koordinátory EVVO finančně podpořil Evropský sociální fond (ESF) a státní rozpočet ČR v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Konzultace pro pedagogy

Ing. Jana Dufalová

Další službou, kterou středisko EVVO nabízí, jsou konzultace pedagogickým pracovníkům. Pracovníci střediska poskytli během roku 2010 celkem 57 konzultací pedagogům, což jim zabralo cca 45 hodin intenzivní práce. Konzultace se týkaly především metodické pomoci při výuce ekologické výchovy, dále začleňování průřezového tématu EVVO do školních vzdělávacích programů. Učitelé si žádali i různé podpůrné informace pro realizaci EVVO na škole, jako jsou odkazy na instituce, nabídky středisek ekologické výchovy atp.

Konzultace jsou určeny pro pedagogy všech typů škol ze Středočeského kraje a jsou zdarma.

Konzultace mohou probíhat telefonicky nebo emailem. Nejlepší je ovšem osobní návštěva v ekocentru.

foto: J. Pavelka

MIMOŠKOLNÍ VÝCHOVA DĚTÍ A MLÁDEŽE

Oddíl MOP Alcedo

① Jindřich Kulíček

Starší oddíl mladých ochránců přírody MOP Alcedo se i v roce 2010 scházel každé středeční odpoledne od 15.00 do 16.30 h. v klubovně, popřípadě v zámeckém parku či v okolí města. Svoji činností oddíl navazoval na předchozí léta.

V průběhu roku procvičoval a prohluboval znalosti z oblasti přírody a ekologie, ale i zálesácké dovednosti. Navštívil několik výstav. V programu nechyběly ani četné hry, soutěže a samozřejmě výpravy.

První výprava s celodenní hrou do okolí Vlašimi se konala 27. března. Při druhé se oddíl účastnil tradiční celostátní akce Hledání jara. Akce se konala 11. dubna a putování z Městcečka do Vlašimi přineslo oddílu i další celodenní hru.

Letní prázdniny patřily putovní výpravě konané 20. až 23. srpna. Naše kroky vedly do kraje na sever od města Sedlčany k přírodním a kulturním zajímavostem.

Stezkou po Albertových skalách na letní putovní výpravě.

foto: J. Kulíček

Lanová aktivita z letní výpravy.

foto: J. Kulíček

Oddíl MOP Včelojedi

① Jiří Pavelka

Oddíl MOP Včelojedi byl založen 18. října 2010 a od té doby se setkával každé pondělí od 15.30 do 17.00 h. na půdě Podblanického ekocentra ČSOP Vlašim. Počet členů je osm dětí ve věkovém průměru deset let. V roce 2010 absolvoval oddíl devět schůzek, během nichž čistil stráž pod balustrádami v zámeckém parku od odpadků, navštívil Záchranou stanici pro živočichy Vlašim, vyrobil boudu pro ježky, přikrmoval zvěř a věnoval se také rukodělné činnosti.

Mimo pravidelné schůzky se konaly dvě výpravy do okolí Vlašimi. První výprava proběhla 13. listopadu do Vorlinského údolí, kde byla vyčištěna studánka nedaleko Vorlinské nádrže. Druhá výprava se konala 18. prosince a nesla název „Vánoce s blanickými rytíři“, během níž účastníci přešli z Louňovic pod Blanicem přes Velký Blaník zpět do Vlašimi, kde se konala závěrečná vánoční besídka.

Kromě oddílových akcí se také zájemci zúčastnili 20. listopadu členské brigády ZO ČSOP Vlašim Na Ostrově u Nemíže, kde likvidovali klestí z probírky na jalovcových stráních.

Pohybová aktivita „Ulička důvěry“ na výpravě do Vorlinského údolí.

foto: J. Matějovský

Vlastnoruční tvorba oddílových zákonů na jedné ze schůzek v ekocentru.

foto: J. Pavelka

OSVĚTA VEŘEJNOSTI

Ekovečery, přednášky a tématické dny

① RNDr. Jana Havelková

V roce 2010 jsme uspořádali celkem sedm ekovečerů určených pro nejširší veřejnost. Ekovečery nás pomocí vyprávění doprovázeného promítáním fotografií přenesly na řadu zajímavých míst ve všech částech světa. Jiné ekovečery jsou věnovány přírodovědným nebo environmentálním tématům. Přednášky probíhaly v přednáškovém sále v přízemí Podblanického ekocentra ČSOP Vlašim v podvečerním čase. Celkem se všech sedmi ekovečerů zúčastnilo více než 200 osob.

Kromě ekovečerů se konaly také tři tématické dny zaměřené na aktuální spotřebitelská témata. Během těchto celodenních akcí byla pro příchozí připravena ukázka, případně ochutnávka výrobků a možnost jejich zlevněného nákupu. Součástí tématických dnů byla také doprovodná přednáška s besedou nebo projekce filmu. Tématické dny podpořil Středočeský kraj.

Veřejnost je o konání všech akcí ekocentra informována pozvánkami ve Zpravodaji Města Vlašimi, v regionálním tisku, na Rádiu Blaník, z vyvěšených plakátů nebo na našich webových stránkách a na Facebooku.

Tabulka č. 10: Přehled ekovečerů, přednášek a tématických dnů.

č.	termín	název akce	lektor/ka	popis akce	účast
1	25. 1. 2010	Ekovečer Galapágy, jak jsem je viděl	Ing. Jan Andreska, Ph.D.	Přednáška s promítáním o přírodních zajímavostech Galapág a české expedici, která je navštívila.	35
2	15. 2. 2010	Ekovečer Mongolsko	Ing. Karel Kříž	Cestopisná přednáška s promítáním o putování Mongolskem.	36
3	24. 3. 2010	Ekovečer Příroda a památky Srí Lanky	Doc. RNDr. Václav Zelený, CSc.	Cestopisná přednáška s promítáním o přírodě a architektonických památkách Srí Lanky.	45
4	12. 5. 2010	Tématický den Úspory energie při bydlení	Mgr. Jan Urban, Gabriela Zemčíková	Tématický den zaměřený na úspory energie při bydlení, doprovodná přednáška Přírozenost v životě rodičů i dětí.	41
5	21. 9. 2010	Biopotraviny pod Blaníkem	Mgr. Jan Urban	Tématický den zaměřený na biopotraviny, večer doprovodná beseda s ochutnávkou.	40
6	11. 10. 2010	Ekovečer Jak chytit kraju v paneláku	Ing. Roman Zajíček	Přednáška o odchycích našich i exotických zvířat ve městech s ukázkami živých exemplářů hadů.	25
7	9. 11. 2010	Ekovečer Brouci na stopě zločinu	Ing. Hana Šuláková	Představení oboru forenzní entomologie v kriminalistice, využití hmyzu při vyšetřování trestných činů.	20
8	23. 11. 2010	Nákup rozumem i srdcem	Mgr. Jan Urban	Tématický den zaměřený na výrobky s certifikáty FSC, BDIH, EŠV, fair trade. Večer beseda a projekce filmu Hlad.	30
9	29. 11. 2010	Prodejní přehlídka fair trade oděvů	Bc. Kristina Hořáková	Informace o problematice výroby oděvů v rozvojových zemích a možných alternativách, možnost vyzkoušení a objednání oděvů.	7
10	13. 12. 2010	Ekovečer Uzbekistán a Tádžikistán	Bc. Pavel Jakubův	Cestopisná přednáška s promítáním o památkách Hedvábné stezky a přírodě Fanských hor.	42
účastníků přednášek celkem					321

Přednáška i výstava fotografií Ing. Jana Andresky, Ph.D. představila tichomořské souostroví Galapágy.

foto: J. Havelková

Tento krásný exemplář exotické užovky tenkooocasé obdivovali účastníci ekovečera Jak chytit kraju v paneláku.

foto: J. Havelková

Tabulka č. 11: Přehled výstav.

termín	název výstavy	stručný popis
5. 1. – 15.2. 2010	Galapágy, jak jsem je viděl	Výstava fotografií Ing. Jan Andresky, Ph.D. z přírodovědné expedice na Galapágy, konané u příležitosti 200. výročí narození Charlese Darwina.
10. 3. – 2. 4. 2010	Expedice Broad Peak	Výstava fotografií Jaromíra Braniše z výstupu na dvanáctou nejvyšší horu světa Broad Peak.
12. 4. – 2. 5. 2010	Velká výzva	Putovní výstava Hnutí DUHA ukazuje možnosti pro snižování emisí skleníkových plynů v ČR.
10. – 28. 5. 2010	Pohledy do přírody	Výstava vítězných fotografií ze 14. ročníku Fotosoutěže pořádané Sdružením MOP, Lesy ČR a MŠMT.
17. 6. – 27. 8. 2010	Žena ve výtvarném umění Podblanicka	Výstava představující tvorbu žen - výtvarnic. Celkem zde vystavovalo 18 žen.
13. – 30. 9. 2010	Ekofór	Putovní výstava vítězných prací ze soutěže ekologického kresleného humoru pořádané Hnutím Brontosaurus. Výběr nejlepších vtipů z ročníků 2004 - 2009.
18. 9. 2010	Podblanický plenér	Tradiční výstava obrazů ve vlašimském parku, vystavují i děti z mateřských škol ve Vlašimi a Domašíně.
5. – 27. 10. 2010	Zátiší, figury, portréty, objekty	Výstava výtvarných prací žáků, kteří navštěvovali kurzy kresby a malby pod vedením Mgr. Drahomíry Svobodové.
1. – 25. 11. 2010	Zaostřeno na hypermarkety	Výstava o. s. Nesehnutí představující téma expanze obřích nákupních center u nás, ukazuje možnosti řešení souvisejících problémů.
29. 11. – 3. 12. 2010	Předvánoční výstava UNICEF	Tradiční prodejní výstava blahopřání a dárků UNICEF, podpora celosvětových programů na pomoc znevýhodněným dětem ve světě.
13. 12. 2010 – 31. 1. 2011	Augustin Satra inspirovan Podblanickem	Výběr z díla Augustina Satry, malíře a krajináře. Obrazy na výstavu zapůjčila Galerie Kodl Praha.

Výstava Žena a výtvarné umění Podblanicka představila tvorbu žen – výtvarnic. Při vernisáži výstavy převzaly zúčastněné výtvarnice pamětní listy.

foto: J. Havelková

Společné foto malých a velkých výtvarnic a výtvarníků při výstavě Podblanický plenér.

foto: J. Duřalová

Výstavy

🕒 RNDr. Jana Havelková

Přednáškový sál v přízemí Podblanického ekocentra ČSOP Vlašim je často využíván pro pořádání výstav s přírodovědnou nebo environmentální tematikou i pro výstavy výtvarných prací podblanických výtvarnic a výtvarníků. V roce 2010 proběhlo celkem jedenáct výstav.

Přírodovědně-vlastivědné vycházky

🕒 RNDr. Jana Havelková

Období s příznivým počasím využíváme pro pořádání přírodovědných a vlastivědných vycházek do okolí Vlašimi. Jsou určeny široké veřejnosti a jsou doprovázeny odborným výkladem. V roce 2010 se uskutečnily dvě vycházky, kterých se celkem zúčastnilo 38 osob.

Tabulka č. 12: Přehled vycházek.

termín	název vycházky	lektor	stručný popis	účast
23. 5. 2010	Vycházka do okolí Louňovic pod Blaníkem	Ing. Mgr. Martin Klaudys, RNDr. Ivan Rozkošný	Vycházka na Malý Blaník a Podlesí pro přírodovědce a fotografy u příležitosti Evropského dne parků.	20
11. 6. 2010	Setkání se spleštlí	RNDr. Jana Havelková	Vycházka do zámeckého parku ve Vlašimi, odchyt a určování vodních bezobratlých živočichů.	18
účast celkem				38

Další osvětové akce

🕒 RNDr. Jana Havelková

Vánoční dílna

V prosinci 2010 jsme uspořádali dílnu zaměřenou na výrobu vánočních ozdob ze slámy a šustí, zvonečků ze včelího vosku, papírových obrázků do oken nebo figurek ze slaneého těsta. Zúčastnilo se cca 30 osob.

Týden Země 2010

Dubnové oslavy Dne Země ve Vlašimi probíhaly celý týden a nabízely řadu akcí pro děti i dospělé.

V neděli 18. dubna jsme ve spolupráci se Správou CHKO Blaník uspořádali Den Země na Blaníku. U parkoviště u Louňovic pod Blaníkem byla pro rodiče a děti připravena stezka s úkoly. Pro návštěvníky Blaníku byl k dispozici infostánek,

Odchyt vodních bezobratlých živočichů v Blanici se stal v horkém počasí i vítaným osvěžením. foto: J. Havelková

Výroba vánočních zvonečků ze včelího vosku zaujala nejen děti, ale i jejich rodiče. foto: J. Havelková

zhruba 130 lidí využilo možnosti získat zde materiály ČSOP Vlašim a SCHKO Blaník nebo průvodce po naučné stezce.

Po dva dny mohli vlašimští občané navštívit v centru Vlašimi infostan s výstavou k 20. výročí ČSOP Vlašim, nabídkou publikací a materiálů, aktivitami pro děti.

Celý týden probíhaly také prohlídky Záchrané stanice pro živočichy s odborným průvodcem i doprovodná výstava Velká výzva.

Všechny akce v Týdnu Země proběhly díky podpoře Města Vlašimi a Středočeského kraje.

Májové slavnosti

V roce 2010 jsme se zúčastnili Májových slavností ve vlašimském parku. Ve stanu Českého svazu ochránců přírody Vlašim

Na jednom ze stánků ekostezky na Blaníku děti a rodiče společně poznávali stopy zvířat. foto: J. Havelková

Řada dětí i dospělých si během Májových slavností přišla vyrobit vlastnoruční recyklovaný papír. foto: K. Červenková

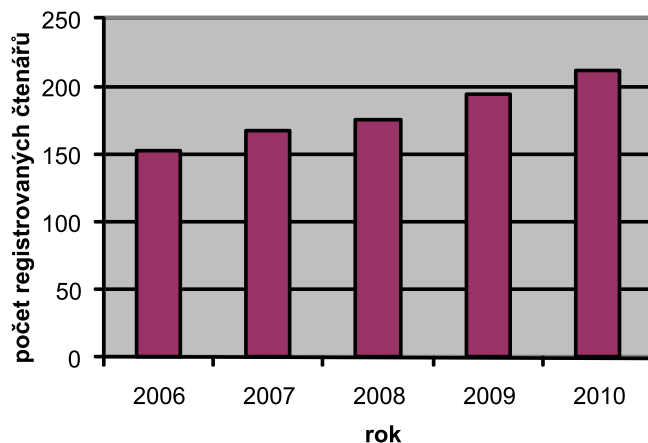
u vlašimské brány mohli návštěvníci prvomájových oslav zhlédnout výstavu o činnosti naší organizace. Kromě toho byly připraveny drobné aktivity pro děti, ochutnávka Fair trade kávy, ukázka solárního vařiče, informační materiály, přehled naší publikační činnosti, slosování o ceny z ekoobchůdku. Solárnímu vaření počasí příliš nepřálo, naopak největší úspěch měla ruční výroba recyklovaného papíru, která přilákala mnoho dětí i dospělých. Rekordní návštěvnost zaznamenala také Záchraná stanice pro živočichy, která byla celý den otevřena zdarma, stejně jako Podblanická galerie ČSOP.

Knihovna přírodovědné a regionální literatury

① RNDr. Jana Havelková

Knihovna Podblanického ekocentra ČSOP Vlašim se zaměřuje na přírodovědné, ekovýchovné a regionální publikace. V současné době je zaevidováno 4 790 knih, což od roku 2009 představuje nárůst o 120 knih. Dále je zaevidováno 164 videokazet a 161 CD a DVD. Během roku 2010 se do knihovny přihlásilo 18 nových čtenářů, takže jich celkem evidujeme již 212.

V knihovně si lze také vybírat z několika desítek přírodovědných, regionálních nebo ekologicky zaměřených periodik.

Graf č. 11: Knihovna – růst počtu registrovaných čtenářů v Knihovně Podblanického ekocentra ČSOP Vlašim v uplynulých pěti letech.

Návštěvníci knihovny mohou vybírat z téměř pěti tisíci publikací. foto: L. Suchanová

Knihovna je pro veřejnost otevřena pravidelně každou středu od 13 do 17 hodin, v jinou dobu po předchozí domluvě. Seznam všech titulů je zveřejněn na webových stránkách www.csopvlasim.cz v sekci Knihovna, takže každý má možnost si samostatně vyhledat požadovanou publikaci. Knihovna nabízí i možnost dálkové výpůjčky – zaslání knih poštou.

Provoz knihovny a pořizování nových publikací podpořil Středočeský kraj.

Ekoporadna

Mgr. Jan Urban

Posilování odpovědnosti občanů, úřadů a firem vůči životnímu prostředí patří mezi hlavní poslání ekoporaden. Naše organizace tak činí již od roku 1999, kdy jsme se stali členem Sítě ekologických poraden STEP (v současnosti je náš ekoporadce Mgr. Jan Urban členem jejího výkonného výboru).

Klienti v ekoporadně získají informace z různých oblastí životního prostředí a udržitelného rozvoje (např. ekologické zemědělství a biopotraviny, domácí ekologie, alternativní zdroje energie, třídění odpadů a další). Ekoporadnu Podblanického ekocentra ČSOP Vlašim využívají také žáci a studenti vlašimských základních a středních škol pro podklady do referátů, projektů a seminárních prací, nabízíme také knihovnické služby (viz kapitola Knihovna).

Kancelář ekoporadny se nachází v přízemí u samého vstupu do budovy ekocentra, má vlastní e-mailovou adresu ekoporadna@csop.cz a dotazníkové rozhraní pro přímé dotazování na internetových stránkách www.csopvlasim.cz. Ve vstupním průjezdu ekocentra na dvou panelech nabízíme informace formou letáků. Některé ekoporadenské aktivity v uplynulém roce finančně podpořily Středočeský kraj a Ministerstvo životního prostředí.

V roce 2010 jsme poskytli na 572 přímých vyžádaných evidovaných konzultací (vč. knihovnických služeb), což obnáší přes 133 hodin čistého času, a dále 142 akcí vyšších forem systémového ekoporadnictví (analýzy stavu zeleně, biologické průzkumy a hodnocení, naturová hodnocení apod.) obnášejících celkem 242 hodin práce. Konzultace se nejčastěji týkaly tradičně zvířat (74 %), zbytek se týkal zejména ochrany přírody, zeleně, ekologického zemědělství a nakládání s odpady. Vyšší

formy poradenství se věnovaly zeleni (61 %) a ochraně přírody (39 %). Během roku jsme se zúčastnili také několika ekoporadenských vzdělávacích akcí (Zelená úsporám, 8. 4. 2010, Praha; Metodický den STEP, 27. 4. 2010, Vlašim; několik pracovních setkání k certifikaci ekoporaden v průběhu celého roku apod.).

Tabulka č. 13: Počet poskytnutých evidovaných ekorad na základě vyžádaných konzultací (vč. knihovny) a vyšších forem poradenství v letech 2006 – 2010.

Rok	Počet
2006	861
2007	516
2008	1 108
2009	786
2010	714

Ekoporadna pod širým nebem během oslav 1. května ve vlašimském zámeckém parku.

foto: K. Červenková

Tematický den věnovaný biopotravinám zaujal i malé posluchače (21. 9. 2010).

foto: K. Chlumec

Projekt Poradenství – metody, příklady, certifikace

V roce 2010 jsme v roli partnera pokračovali ve spolupráci na velkém celorepublikovém projektu STEP, který umožňuje šesti vybraným ekoporadnám výměnu zkušeností a větší efektivitu a úspěšnost řešených kauz. Naše organizace prošla v uplynulém roce testovacím procesem certifikace, který nastavuje pravidla pro udělování osvědčení o kvalitě ekoporadenství. Projekt je finančně podpořen ze Státního fondu životního prostředí a Ministerstva životního prostředí.

Projekt Středočeská síť ekoporaden

Jako nositel jsme v uplynulém roce zahájili projekt „Zajištění ekoporadenství prostřednictvím Středočeské sítě ekoporaden s garantovaným standardem“, kterým chceme spolu s dalšími partnery (ekoporadny Ekodomov Kutná Hora, ZO ČSOP Nymburk, Muzeum Říčany, Centrum ekologického výzkumu a výchovy Svätý Jan pod Skalou a ZO ČSOP Vrané nad Vltavou) posílit ekoporadenství ve Středočeském kraji. Součástí projektu jsou např. společná školení, environmentální audity ekoporaden, stáže, posilování profesního růstu ekoporadců, publikační činnost. Dalším z hlavních cílů je dosažení standardu kvality deklarovaného Sítě ekologických poraden STEP. Projekt je finančně podpořen ze Státního fondu životního prostředí a Ministerstva životního prostředí.

Projekt Praktické příklady pro zlepšení životního prostředí obcí a měst okresu Benešov

Cílem projektu podpořeného Ministerstvem životního prostředí ČR bylo zlepšení životního prostředí v našem regionu. Uskutečnilo se devět vzdělávacích akcí pro zástupce a pracovníky veřejné správy, realizátory činností ovlivňujících životní prostředí v obcích, nevládní organizace a veřejnost, konkrétní zájem o spolupráci projevilo osm obcí (Čerčany, Divišov, Chlum, Chocerady, Ostrédek, Postupice, Ratměřice a Stříbrná Skalice). Oproti očekávání se do projektu přihlásila pouze jedna škola (Základní škola Divišov).

Pro vzdělávání byla připravena tato témata: zachování druhotné rozmanitosti při údržbě obecního majetku, odborná péče o zeleň, veřejné osvětlení a slavnostní osvětlování budov, udržitelná spotřeba v úřadu (zelené úřadování), snižování dopadů nadměrné dopravy, veřejný prostor a vzhled obcí, používání chemických prostředků a jejich nahrazení šetrnými metodami, využívání místních zdrojů (např. dřevní hmoty, bioodpadu), vodní toky a plochy v obci, invazní druhy rostlin, průchodnost krajiny a údržba a obnova cest.

Projekt přinesl zejména větší informovanost o možných dopadech lidského konání na životní prostředí v obcích a jejich případnou eliminaci či minimalizaci a zapojil místní obyvatele do ochrany životního prostředí.

Semináře Environmentálně šetrný provoz a životní styl

V průběhu roku jsme uskutečnili čtyři semináře zaměřené na environmentálně šetrný provoz a životní styl (pro pedagogy Základní školy Rakovník 22. 4. 2010, pro ekocentra ČSOP

v Praze 3. 6. 2010, pro účastníky celostátního setkání ČSOP na Smrštově 3. 9. 2010 a v rámci tématického dne „Nákup rozumem i srdcem“ v Podblanickém ekocentru ČSOP Vlašim 23. 11. 2010). Účastníky seminářů jsme seznámili se základními nástroji environmentálně šetrnějšího provozu a způsobu života a pojmy – vlastní environmentální tvrzení, environmentální prohlášení o produktu, ekoznačka (bio, EŠV, fair trade, FSC), greenwashing apod.

Mapování naučných stezek

Mgr. Jan Urban

V rámci aktivit ekoporadny jsme také v roce 2010 mapovali naučné stezky v jihovýchodní části Středočeského kraje (obce s rozšířenou působností Benešov, Čáslav, Kutná Hora, Říčany a Vlašim). Aktuálně registrujeme 30 funkčních vyznačených naučných stezek v celkové délce 154 km pro pěší a 151 km pro cykloturisty. Na mapování v okolí Vlašimi se jako dobrovolník opět podílel pan Zdeněk Frühauf z Vlašimi. Z mapování mj. vyplynulo, že stav některých naučných stezek v zájmové oblasti dokládá zanedbání pravidelné údržby a oprav příslušenství stezek, zejména informačních tabulí a značení (např. cyklostezka Vlašimská aleje).

Měchnovský dub – finalista ankety Strom roku 2010

Mgr. Jan Urban

Na jaře 2010 jsme nominovali památný dub letní u Měchnova do ankety Strom roku 2010, kterou pořádá Nadace Partnerství. Námí navržený strom, který jsme vybrali z dvacítky zajímavých stromů na Podblanicku, postoupil mezi dvanáct finalistů z celé republiky, takže jsme v průběhu srpna a září aktivně sháněli podpisy na podpisové archy. Společným úsilím s pedagogy a žáky Základní školy v Divišově, kteří také tento strom do ankety navrhli, a spolu s dalšími dobrovolníky se nám podařilo získat celkem 5002 podpisů, což měchnovský dub vyneslo na 4. místo v anketě. Byl to již třetí strom, se kterým jsme se dostali mezi finalisty ankety.

Krása měchnovského dubu vyniká i v zimě a brzy zjara, kdy chybějící olistění podtrhuje mohutnost kmenu a typické členění větví.

foto: J. Urban

Ekoobchůdek

Mgr. Jan Urban

V prostorách ekoporadny působil již pátým rokem ekoobchůdek, jehož sortiment je zaměřen na literaturu, zboží s certifikátem dokládajícím ohleduplnost k životnímu prostředí a sociálním aspektům života lidí v rozvojovém světě (bio, fair trade, ekologicky šetrný výrobek, Forest Stewardship Council, certifikovaná kosmetika), konopný sortiment, ekodrogerii, výrobky pro živou zahradu, regionální výrobky a další. U nás je k dostání například toto zboží:

- biopotraviny (čaje, koření, víno, mošty, čokolády, kávu, kakao)
- ekologické čisticí prostředky Qalt Excel a Ecover, kontrolovaná přírodní kosmetika (BDIH),
- limonády, olej, léčivá kosmetika Cannaderm a textilie z konopí (peněženky, batůžky apod.),
- přírodovědná a regionální literatura a plakáty, ekopedagogická literatura a školní pomůcky,
- drobné dřevěné kuchyňské náčiní a dětská kuchyňka z FSC dřeva, budky a krmítka do zahrady apod.,
- výrobky původem z Podblanicka (med, prstýnky, náramky, přívěšky, svíčky, čepice, obrazy) a další sortiment.

S ohledem na zvyšující se nabídku certifikovaného zboží v běžné nákupní síti jsme v průběhu roku upustili od prodeje některého druhu zboží (biokoření, kontrolovaná přírodní kosmetika). V principu nás tento trend těší.

Ekoobchůdek nabízel 172 titulů literatury a pomůcek, 118 druhů potravin (vesměs v biokvalitě) a 60 druhů drogistického k přírodě šetrného zboží.

foto: D. Tlustošová

Tabulka č. 14: Druhy zboží nabízeného v ekoobchůdku v letech 2006 až 2010.

Druh zboží	2006	2007	2008	2009	2010
Přírodovědná a regionální literatura, plakáty	93	97	71	78	83
Ekopedagogická literatura a školní pomůcky	92	106	94	93	89
VHS, DVD, CD	13	13	10	10	3
Řemeslné výrobky (do zahrady, místní, bižuterie, obrazy, textil ap.)	46	65	56	57	50
Potraviny (většina v biokvalitě, část fair trade)	93	111	160	189	118
Ekologické čisticí prostředky, dámské hyg. prostředky, ekopleny ap.	14	22	32	40	35
Kosmetika (většina s certifikátem BDIH)	-	61	106	105	25
Výrobky z certifikovaného dřeva (FSC)	-	-	17	17	18
Celkem	351	526	606	589	421

PUBLIKAČNÍ ČINNOST

Mgr. Jan Urban

Periodika ČSOP Vlašim

Časopis Pod Blaníkem

Rok 2010 byl čtrnáctým rokem obnoveného vydávání vlastivědného čtvrtletníku Pod Blaníkem. Zájmovou oblastí časopisu je Benešovsko, Vlašimsko, Voticko, Český Merán a Dolní Posázaví. První číslo vyšlo v roce 1921 a po padesátileté odmlce bylo roku 1997 jeho vydávání obnovené. Vydávají ho společně Český svaz ochránců přírody Vlašim a Muzeum Podblanicka ve spolupráci se Správou Chráněné krajinné oblasti Blaník. Administraci časopisu po celý rok zajišťovala Dagmar Tlustošová, vydávání řídí jedenáctičlenná redakční rada, která se schází čtvrtletně. Po grafické stránce časopis připravuje do tisku Pavel Štědrý z Prahy na základě podkladů připravených Janem Urbanem, časopis tiskne VaMB s. r. o. Štěchovice. Distribuce je zajištěna prostřednictvím čtrnácti prodejních míst (Benešov, Jankov, Kamberk, Kondrac, Louňovice pod Blaníkem, Načeradce, Sázava, Vlašim, Votice a Zvěstov) a má 22 předplatitelů. Časopis se v počtu cca 660 ks zdarma distribuuje členům ČSOP Vlašim a Klubu přátel Podblanické galerie, sponzorům, městům a obcím a dalším veřejným institucím na Podblanicku (muzeum, školy, knihovny apod.).

Ročně vycházejí čtyři čísla s příspěvky o přírodě, krajině, životním prostředí, historii, kultuře i současném dění na Podblanicku, v příloze jsou zveřejňovány příspěvky ze starších

čísel Pod Blaníkem, upozornění na aktuálně vydanou literaturu se vztahem k našemu regionu, dále regionální pověsti, povídky, vyprávění a poezie, drobné zprávy a sdělení a přehled akcí pořádaných vydavateli, vše je bohatě doplněno doprovodnými fotografiemi a ilustracemi. V letošním prvním čísle vyšla také zajímavá barevná dvoustrana s vyobrazením návrhů úprav průčelí domů na Žižkově a Palackého náměstí.

Formát B5, černobílá obálka, rozsah 24 až 33 řádných stran a 16 až 24 stran přílohy, náklad po 1 300 ks, cena: 18 Kč, ISSN 1213-1040, evidenční číslo MK ČR E 10738.

Zpravodaj Středočeská M.R.K.E.V.

Zpravodaj obsahuje informace o vzdělávacích akcích, literatuře a je vždy souhrnem materiálů ze setkání členských škol. V roce 2010 vyšlo 5 čísel.

Formát A4, plnobarevně, 1 list, distribuce zdarma, elektronicky.

Zpravodaj Středočeské mrkvičky

Zpravodaj sítě MŠ obsahuje informace o vzdělávacích akcích, literatuře a je vždy souhrnem materiálů ze setkání členských MŠ. Zpravodaj vydává ZO ČSOP Vlašim za finanční podpory Středočeského kraje. V roce 2010 vyšly tři čísla.

Formát A4, černobílé, cca 12 stran, náklad cca 150 ks, zdarma, ISSN 1801-6596, evidenční číslo MK: ČR E 16479.

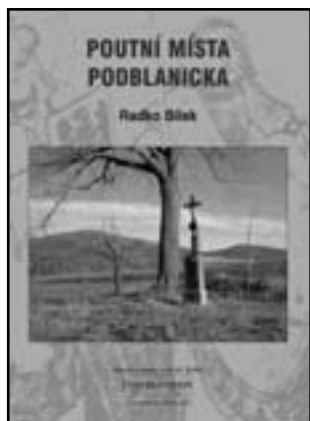

Samostatné publikace

Radko Bílek:

Poutní místa na Podblanicku

Autor v publikaci představuje známá i mnohdy opomíjená či zcela zaniklá poutní místa na Podblanicku. Rozsáhlejší povídání věnuje Blaníkům, ostatní místa mají prostor odpovídající významu lokality, větší důraz tedy klade ještě Hrádku a Sázavě. Popisy posvátných míst jsou doprovázeny poutními písněmi, pokud existují a jsou k dispozici.

Kniha, která zaujme svojí bohatostí na fotografie a obrázky poutních míst, staveb či světců, je členěna do těchto kapitol: Několik slov na cestu, Blaníky, Divišov, Hrádek u Vlašimi, Soupis hrádeckých poutních míst a modliteb, Kostelík na Kladrubské hůře, Loretánská kaple na Komorním Hrádku a Vranov, Millesimovská Panna Maria aneb Z Pravonína do Vilémova, Miličinská Kalvárie, Mladovožická křížová cesta, Načeradecká křížová cesta s připomenutím dalších podblanických, ale zvláště moderních českých Via crucis, Nesvačily, Pyšelská loretánská kaple, Sázava svatého Prokopa, Vlašimská Loreta, Větrov u Votic, Votice – milostný obraz Madony, Votický Boží hrob, Želiv, Závěr, Poznámka a s ní poděkování, Přehled uváděných poutních míst, Výběrový jmenový rejstřík, Seznam použitých zkratek, krácených slov a značek a Barevná příloha.

Publikaci, kterou společně vydaly Český svaz ochránců přírody Vlašim a Muzeum Podblanicka, vyšla jako 16. samostatná příloha časopisu Pod Blaníkem. Vydání podpořily Město Vlašim, Ministerstvo kultury ČR a Středočeský kraj.

Formát B5, plnobarevná publikace, vázaná v pevných deskách, 177 černobílých a 15 barevných stran, 123 černobílých a 38 barevných fotografií, obrázků a pérovek, náklad 500 ks, cena 180 Kč. ISBN: 978-80-86327-83-9, 978-80-86452-26-5.

Veronika Pincová:

Historie romantického parku ve Vlašimi

Druhé vydání publikace přináší kromě historie vlašimského parku také popis romantických objektů v parku (jak je známe zejména z Puchernových rytin) s odkazem na jejich inspirační zdroje, dále je doplněno mapou s označením umístění jednotlivých objektů a soupisem literatury a pramenů.

Formát A5, plnobarevná publikace, brožovaná vazba, 28 stran, 49 barevných obrázků a map, náklad 2 000 ks, cena 42 Kč. ISBN: 978-80-86327-86-0.

Pavel Pešout, Václav Zelený:
Natur im Schlosspark Vlašim

Německá mutace české verze publikace „Příroda Vlašimského zámeckého parku“ z roku 2007 zmiňuje nejstarší historii vlašimského zámeckého parku, jeho přírodní podmínky, věnuje se biotopu lesa v parku, zajímavým dřevinám, luční květeně, houbám, vzácným obyvatelům zámeckého parku (broukům, ptákům, obojživelníkům, rybám, užovce obojkové, raku říčního a vydře říční) a obnově přírodních prvků zámeckého parku.

Formát B5 (naležato), plnobarevná publikace, brožovaná vazba, 28 stran, náklad 500 ks, cena 51 Kč. ISBN: 978-80-86327-87-7.

Václav Zemek:

Opomíjená místa na Podblanicku I.

Druhé vydání netradičního průvodce po zajímavých přírodních a historických lokalitách v okolí bájné hory Blaník (Domašín, Kamberk, Louňovice p. Bl., Chobot, přírodní památka Na Ostrově, Psáře, Zdislavice, Trhový Štěpánov, Jinošovský lom, Libouň, Malý Blaník, Odlochovice, Ratměřice, Chotýšany a Zvěstov) přináší obvyklý výčet základních encyklopedických informací, texty jsou dále doplněny řadou zajímavostí včetně dochovaných pověstí. Publikace, která vyšla v rámci projektu Kraj blanických rytířů, je vítanou pomůckou při toulkách Podblanickem.

Formát A5, plnobarevná publikace, brožovaná vazba, 32 stran, 52 barevných fotografií, 17 map, náklad 2 000 ks, cena 42 Kč. ISBN: 978-80-86327-88-4.

Jaroslav Kolařík a kol.:

Péče o dřeviny rostoucí mimo les – II.

Třetí doplněné vydání rozsáhlé monografie, která vyšla jako metodika ČSOP č. 6, obsahuje následující kapitoly: Základy anatomie a fyziologie stromů, Hodnocení stavu stromů, Ohodnocení trvalé zeleně, Právní úprava péče o stromy a jejich ochrany, Choroby a škůdci dřevin, Terminologický slovníček, Rejstřík názvů patogenů, autorských zkratek a českých jmen a Rejstřík názvů

hmyzu, autorských zkratk a českých názvů. Knihu doplňuje barevná obrazová příloha, seznam použitých zkratk, věcný rejstřík a literatura.

Formát A5, plnobarevná obálka, vázaná v pevných deskách, 744 stran, velké množství černobílých i barevných obrázků, náklad 1 000 ks, cena 530 Kč. ISBN: 978-80-86327-85-3.

Lenka Suchanová:

Vzdělávací akce Podblanického ekocentra ČSOP Vlašim (školní rok 2010/2011)

Nabídka ekologických výukových programů a projektů pro základní, střední školy a učiliště, exkurzí, praxí a vedení odborných prací, pomůcek, literatury a vzdělávacích akcí pro pedagogy, soutěží a dalších služeb Podblanického ekocentra ČSOP Vlašim pro školní rok 2010/2011.

Formát A5, dvoubarevná obálka, brožovaná vazba, 48 stran, náklad 1.000 ks, zdarma. ISBN: 978-80-86327-84-6.

Jana Dufalová (ed.):

Sborník příspěvků a anotací z X. pedagogické konference Středočeského kraje Výchova a vzdělávání pro život

Sborník z konference o environmentální výchově obsahuje příspěvky a anotace všech lektorů z prvního a druhého dne (viz kapitola X. pedagogická konference „Výchova a vzdělávání pro život“).

Vydání sborníku finančně podpořil Evropský sociální fond a státní rozpočet ČR v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Formát A5, 40 stran, dvojbarevná obálka, černobílý tisk, brožovaná vazba, náklad 150 ks, zdarma. ISBN: 978-80-86327-92-1.

Aleš Dolný, Filip Harabiš (ed.):
Vážky 2010

Sborník referátů z XIII. celostátního semináře odonatologů v Podyjí je již osmým v řadě, který přináší originální příspěvky věnované z různých pohledů vážkám. Většina článků ve sborníku je věnována výsledkům faunistických průzkumů vážek.

Kvalitu sborníku zaručuje recenzování všech příspěvků členy redakční rady. Sborník vyšel v rámci programu ČSOP

„Ochrana biodiverzity“ podpořeného Ministerstvem životního prostředí ČR.

Formát A5, trojbarevná obálka, brožovaná vazba, 156 stran, tabulky, mapy, grafy, fotografie, náklad 400 ks, cena 78 Kč. ISBN: 978-80-86327-90-7.

Letáky

Propagační tiskoviny Kraje blanických rytířů

V roce 2010 jsme vydali plnobarevné skládačky složené na 1/3 formátu A4 – Kamberk (3.000 ks), Kondrac (6.000 ks), Louňovice pod Blaníkem (3.000 ks) a Načeradec (3.000 ks), dále specializovaná plnobarevná brožurka Tipy na výlety (1/3 formátu A4, 20 stran vč. obálky, náklad 20.000 ks). Vydali jsme také plnobarevné letáky složené na 1/3 formátu A4 – Příroda a krajina (5.000 ks), Muzea a expozice (5000 ks), Místa tradic a řemesel (10.000 ks), Zámek a park Vlašim (15.000 ks), Blanický cyklorytíř (2.000 ks) a Kraj blanických rytířů (5.000 ks), dále plnobarevné desky Kraj blanických rytířů (složené do formátu A4), česky (2.000 ks) a anglicky (1.000 ks).

Vyšlo již třetí číslo Rytířských novin, turistického občasníku Kraje blanických rytířů, který je určen zejména návštěvníkům našeho kraje. Přináší aktuální informace o možnostech trávení volného času na Podblanicku, nabídky výletů, reportáže ze zajímavých míst a pozvánky na akce (formát 2x A2 složený na A3, plnobarevný tisk, náklad 20.000 ks).

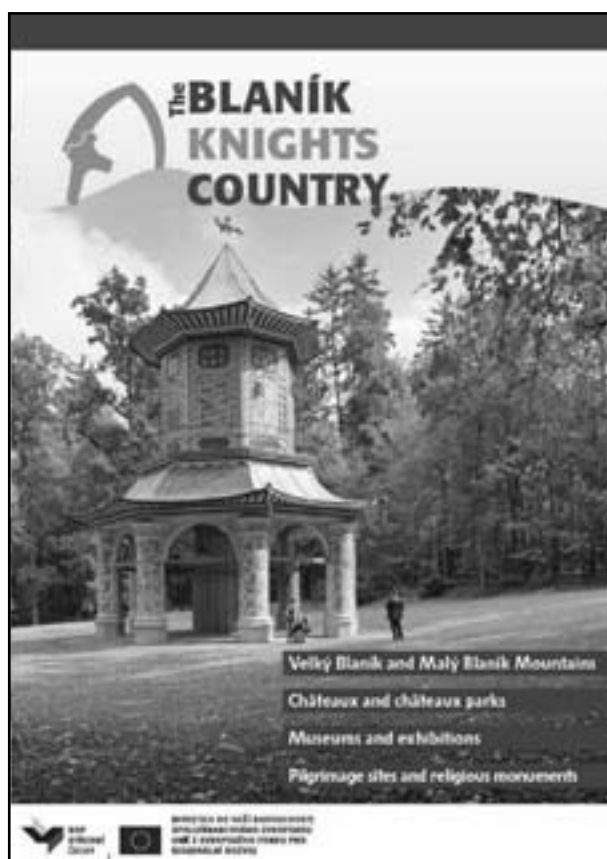
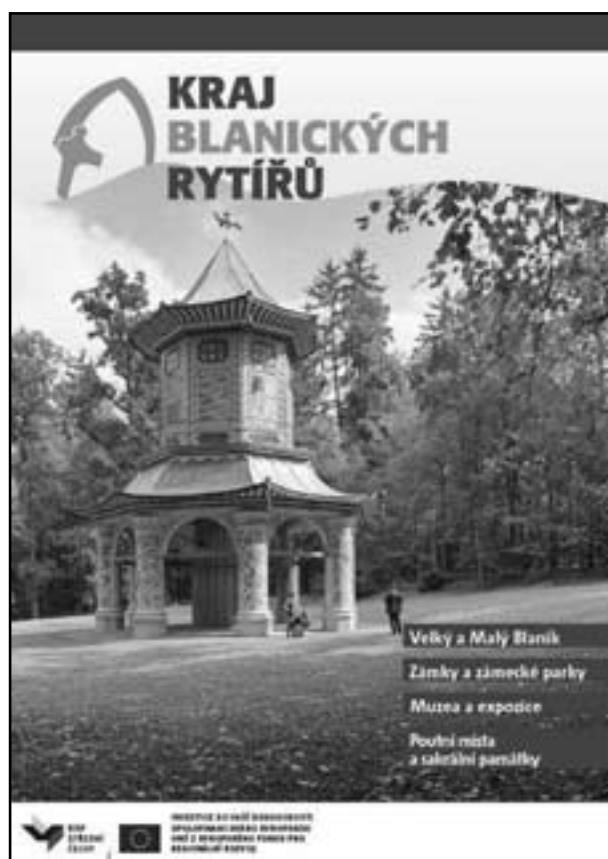

Záchranná stanice pro živočichy

Propagační leták seznamuje s posláním, náplní a rozsahem práce a s územní působností Záchranné stanice pro živočichy.

Formát: A4 1/3 A4, plnobarevný, náklad 2.000 ks.

ČSOP Vlašim na internetu

Mgr. Petra Macháčková, DiS.

V roce 2010 naše webové stránky otevřelo 12 696 osob (34,8 návštěv denně), což je stejná návštěvnost jako v roce 2009 – viz tabulka č. 17. Na grafu č. 13 jsou znázorněny návštěvy v jednotlivých měsících. Nejvíce návštěv (222) jsme zaznamenali 8. března. V březnu bylo zaznamenáno nejvíce návštěv z celého roku.

Na počátku roku 2010 byla změněna grafická podoba internetových stránek tak, aby odpovídala současným grafickým identitě ZO ČSOP Vlašim.

Největší změnou pro web byl v roce 2010 přechod na editační rozhraní, který nastal v červenci a týkal se vkládání aktuálních titulků na titulní stránku, tiskových zpráv a kalendáře akcí. Stávající editační rozhraní neumožňovalo vkládat na titulní stránku, přidávat obrázky, soubory ani třídit akce nebo aktuality podle cílových skupin. Díky této změně je titulní stránka velmi živá a obsahuje většinou několik nových zpráv za týden.

Stránky slouží jako informační zdroj o činnosti ZO ČSOP Vlašim pro širokou veřejnost (aktuální informace o pořádaných

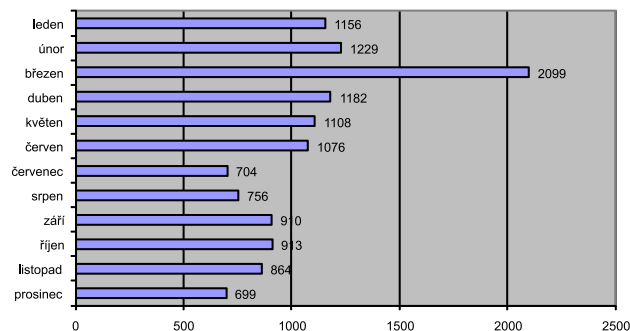
akcích, výstavách, workshopech, tiskové zprávy, informace o činnosti ZO ČSOP Vlašim, ekoporadna), školy (aktuální nabídka výukových programů, seminářů, soutěží atp.), studující (možnosti brigád, stáží, praxí a vedení odborných prací), děti (informace z oddílů Mladých ochránců přírody, novinky ze Záchrané stanice pro živočichy, informace o soutěžích) a další z řad veřejné správy, zemědělců, podniků atp.

Od 9. září 2010 se nově objevil ČSOP také na Facebooku. Na konci roku 2010 měla stránka 43 fanoušků. Prostřednictvím Facebooku byly šířeny zejména pozvánky na akce, ale též zajímavosti z aktuálního dění v Podblanickém ekocentru. Naše příspěvky byly zobrazeny celkem 5 298 krát, zaznamenali jsme 33 reakcí od našich fanoušků.

Kromě adresy www.csopvlasim.cz spravujeme také adresy www.blanicti-rytiri.cz a www.krajina-zahrada.cz.

Nová grafická podoba internetových stránek www.csopvlasim.cz

Graf č. 13: Porovnání návštěvnosti webu v jednotlivých měsících.

Tabulka č. 15: Počet www.csopvlasim.cz návštěv za rok 2010 se od roku 2009 nezměnil.

Rok	2007	2008	2009	2010
celkem návštěv	11 899	22 353	12 713	12 696

Editační rozhraní umožňuje udržovat stránky ČSOP Vlašim stále aktuální.

REGIONÁLNÍ ROZVOJ

Blanický rytíř

Ing. Pavel Pešout

V pátek 2. dubna 2010 bylo již podvanácté uděleno ocenění Blanický rytíř třem fyzickým osobám, které se významně zasloužily o ochranu a rozvoj přírodního a kulturního dědictví Podblanicka. Ocenění udělují třem navrženým kandidátům neziskové organizace Podblanicka, konkrétně Podblanické ekocentrum ČSOP Vlašim (administrátor ceny), občanské sdružení Chlum Čerčany, Vlastivědný klub P. A. N. Vlasáka Vlašim, Vlastivědný klub Votice, Vlastivědný klub Český Merán, Český Merán o.p.s., Klub mladých Sedlec-Prčice, Sdružení Přátel Chotýšan, Český svaz ochránců přírody Benešov, Český svaz ochránců přírody Kladruby, Český svaz ochránců přírody Sázava, Český svaz ochránců přírody Střítež, Český svaz ochránců přírody Votice, Vlastivědný klub Šternberk, Vlastivědný klub Týnec nad Sázavou a okolí, Podblanický vědeckotechnický klub železniční, Podblanické infocentrum, občanské sdružení Podblanickem, Posázaví o.p.s., Posázavský pacifik, Vlašimská hudební mláďa a Vlašimská astronomická společnost.

V letošním roce porota vybírala z více než tří desítek nominací, přičemž v deseti případech šlo o nominace z loňského roku. Porota složená ze zástupců jednotlivých nevládních organizací nakonec rozhodla o udělení ceny těmto třem nominovaným:

PhDr. Eva Procházková z Benešova za celoživotní dílo,
Hana Šedivá z Benešova, in memoriam za celoživotní dílo
Jiří Šlehuber z Dolních Kralovic a Libže za celoživotní dílo.

Slavnostního udělování, které proběhlo v obřadní síni vlašimského zámku, se účastnilo na padesát hostů kulturního, společenského i politického života regionu. Na půdě města přítomné přivítal starosta Vlašimi Mgr. Luděk Jeništa. Pozvání přijali zástupci Parlamentu České republiky, krajské samosprávy, řada zástupců měst a obcí Podblanicka (jejich jménem promluvil

V roce 2010 obdrželi ocenění Blanický rytíř (zleva) Jiří Šlehuber, Hana Šedivá in memoriam (cenu převzala dcera Petra Šedivá) a Eva Procházková.

foto: J. Havelková

místostarosta Benešova Ing. Roman Tichovský), ředitelé škol z Podblanicka a mnoho dalších hostů.

Blaníctví rytíři obdrželi již tradičně kromě pěkného diplomu každý svou originální velmi hodnotnou pískovcovou sochu Blanického rytíře od akademického sochaře Daniela Talavery. Pořízení těchto soch sponzoroval generální sponzor udělování ocenění Blanický rytíř firma Rabbit a. s. Trhový Štěpánov.

Kraj blanických rytířů

Petr Zapletal, Ing. Pavel Pešout, Ing. Karel Kříž

V roce 2010 jsme uzavřeli další fázi reklamní kampaně turistického regionu Kraj blanických rytířů, spolufinancované z dotace Evropské unie přes Regionální operační program Regionu soudržnosti Střední Čechy.

Od dubna do července jsme pokračovali v tradičních každoročních aktivitách od publicity v médiích, přes výrobu tiskovin až po jejich distribuci. Rovněž jsme nechali vytvořit nizozemskou mutaci webových stránek www.blanictvi-rytiri.cz a také jsme se zúčastnili veletrhu Regiontour v Brně. V roce 2010 jsme vydali celou řadu tiskovin, viz publikační činnost.

Projekt je postaven na partnerství Českého svazu ochránců přírody ve Vlašimi s obcemi Kamberk, Kondrac, Načeradec, Pravonín, Ratměřice, Veliš, městyse Louňovice pod Blaníkem, Čechtice, Křivsoudov, městem Vlašimí a Mikroregionem Český smaragd. K dalším partnerům patří Muzeum Podblanicka a Správa CHKO Blaník.

Blanický cyklorytíř v Louňovicích pod Blaníkem.

foto: L. Röschelová

Blanický cyklorytíř v Louňovicích pod Blánkem.

foto: J. Havelková

**KRAJ
BLANICKÝCH
RYTÍŘŮ**

ROP
STŘEDNÍ
ČECHY

INVESTICE DO VAŠÍ BUDOUCNOSTI
SPOLUFINANCOVÁNO EVROPSKOL
UNÍ Z EVROPSKÉHO FONDU PRO
REGIONÁLNÍ ROZVOJ

Podblanická galerie ČSOP Vlašim

Mgr. Stanislav Příhoda, Mgr. Jan Urban

Podblanická galerie ČSOP má za sebou čtvrtý rok činnosti. Hlavní událostí v uplynulém roce byla velká letní výtvarná akce „Ženy a výtvarné umění na Podblanicku“ za účasti devatenácti výtvarnic (17. 6. – 31. 8. 2010) v sále Podblanického ekocentra. Ve vlašimském zámeckém parku se 18. září 2010 uskutečnil již čtrnáctý ročník „Podblanického plenéru“ spojeného s výstavou dospělých (čtrnáct výtvarnic a výtvarníků) a 41 dětí z mateřských škol. V ateliéru Podblanické galerie se uskutečnily dvě jednodenní výstavy „Dřevěný šperk“ (Ivan Kubala, 9. 6. 2010) a výstavka literárních prací „Příhodova múza písmenkova“ (Stanislav Příhoda, 18. 9. 2010).

Návštěvnickou sezónu v Podblanické galerii zajišťovali zejména brigádníci a brigádnice, během zvláštních příležitostí se návštěvníkům věnoval Mgr. Stanislav Příhoda). Roční návštěvnost se dlouhodobě pohybuje kolem 1100 osob. Mimo běžný provoz byla brána veřejnosti otevřena také v průběhu oslav 1. května, o Muzejní noci 10. 6. 2010, před jednotlivými představeními Vlašimského pohádkového léta (devětkrát) a u příležitosti Dne Středočeského kraje 28. 10. 2010.

V průběhu roku byla doplňována galerijní sbírka výtvarného umění. Mezi nejcennější přírůstky patří soška „Modlitba“ od lidového řezbáře Františka Kupsy, kterou věnoval p. Bohuslav Hejný, dále olej Karla Myslbeka, od regionálních výtvarníků přibyla díla Jiřího Hodíka a malířky Spurné z Dolních Královic. Ateliér galerie byl obohacen o velkou sbírku odznaků.

Také v roce 2010 pracoval při ČSOP Vlašim Klub přátel Podblanické galerie, který eviduje 25 členů a členek. V průběhu roku se uskutečnilo sedm tradičních setkání „Hodinka v ateliéru“ od dubna do prosince (vyjma prázdnin) vždy první středu v měsíci. Součástí programu byly besedy s Ing. Václavem

Vilimovským (Estetika ve Vlašimi), Františkem Provazníkem (Umělecká fotografie), MVDr. Jiřím Hostkem (historie Vlastivědného klubu), Josefem Moudrým (Mince) a Stanislavem Příhodou (řezbář František Kupsa). Závěrečné slavnostní setkání v prosinci doprovodila beseda o moderním výtvarném umění. Pro členy během roku vyšla dvě čísla interního Občasníku.

Na rok 2011, kdy si připomeneme 5. výročí Podblanické galerie i klubu přátel, jsou opět naplánována klubová setkání, besedy v ateliéru, zájezd do Mladé Vožice, výstavy v parku (jubilejní 15. ročník Podblanického plenéru), nová instalace sbírek i Paletové věžičky, v plánu je i nové osvětlení v oddělení plastiky, získání místa pro ukládání rozšiřující se dokumentace a také katalog Podblanické galerie. Uvítáme mezi sebou další příznivce výtvarného umění.

Interiér Podblanické galerie ČSOP ve Vlašimské bráně.

foto: archiv ČSOP Vlašim

Členové a členky klubu přátel Podblanické galerie na klubové schůzce v květnu 2010.

foto: archiv ČSOP Vlašim

Podblanická galerie ČSOP Vlašim Stálá výstava podblanických umělců ve Vlašimské bráně.

Návštěvní doba pro veřejnost:

**10.00 – 12.00 h., 13.00 – 16.00 h., v květnu a září
v sobotu a v neděli, v období od 1. 6. do 31. 8.
denně od pondělí do neděle, po předchozí dohodě
i mimo sezónu.**

**PODBLANICKÁ GALERIE
VLAŠIM**

ČLENOVÉ ČSOP VLAŠIM

Členové ČSOP Vlašim

① Dagmar Tlustošová

Podmínky členství jsou stejné jako v minulých letech, členem naší organizace se může stát každý, kdo má kladný vztah k přírodě a její ochraně. Členství je dobrovolné a není pro něj třeba splňovat jakoukoliv odbornost. Také neplatí, že se členem našeho sdružení může stát pouze ten, kdo se bude aktivně zapojovat do činnosti. Členství je vnímáno jako projev souznělosti a každý může přispět podle svých možností.

Je několik forem členství: dospělý, rodinné členství, členství dětí v oddíle Mladých ochránců přírody (MOP).

Povinnosti členů je platba ročních příspěvků ve výši: výdělečný člen – 300 Kč

nevýdělečný (důchodce do 70 let, dítě do 18 let, nezaměstnaný, student) – 100 Kč, rodinné členství – 350 Kč, důchodce nad 70 let – 50 Kč, čestní členové a členové – zemědělci zapojení v PSPPP (dobrovolná dohoda) – neplatí nic a členství dětí v oddíle MOP – 100 Kč.

Co můžete členstvím v ČSOP získat:

- zázemí největší neziskové organizace zabývající se ochranou přírody v ČR,
- šanci aktivně ovlivňovat stav naší přírody a krajiny,
- dobrý pocit, že podporujete organizaci, za kterou je vidět kus konkrétní práce,
- pravidelné zasílání členského časopisu Pod Bláníkem, Krása našeho domova a dalších informací,
- možnost využívat zajímavých slev v programu Zelená karta
- účastnit se výletů a jiných společných akcí.

Pokud máte o členství zájem, bližší informace můžete získat osobně, písemně či telefonicky na adrese uvedené v úvodu Výroční zprávy.

Ke dni 31. 12. 2010 jsme registrovali v naší organizaci celkem 218 členů.

Společenský život v naší organizaci v roce 2010

Začátkem roku jsme se sešli při výročním setkání, které pořádáme každoročně v budově ekocentra. To je příležitost, při

Pálení kletstí z probraných stromů Na Ostrově.

foto: J. Nosek

které máme možnost přiblížit naše celoroční aktivity společně s plány na další období ostatním členům.

Další z uskutečněných akcí byly dvě brigády, jarní a podzimní, obě byly věnovány údržbě chráněných území. Jarní brigáda se konala 12. června na podmáčených loukách v Jinošovském údolí u Vlašimi, kde byla shrabána posečená tráva. Podzimní proběhla 20. listopadu na přírodní památce Na Ostrově u Nemíže, kde bylo odstraněno kletstí z probírky stromů na ja-lovcové stráni.

Oslavy 20. výročí založení naší organizace

Velkou příležitostí sejit se v roce 2010 jsme měli ještě při dalších událostech, protože jsme slavili 20 let od založení naší základní organizace. V dubnu, ve dnech 23. až 24. jsme uprostřed města postavili velký informační stan, kde jsme pro vlašimské obyvatele a i pro návštěvníky města uspořádali výstavu naší dosavadní činnosti.

Dne 14. května jsme se sešli na zahradě ekocentra společně s našimi členy, přáteli, kamarády a příznivci u dobrého jídla, pití a s kapelou jsme si připomněli začátky naší činnosti. K výročí jsme si nechali vyrobit trička a jubilejní razítko.

Na zahradě u stánku s občerstvením.

foto: J. Havelková

Porcování slavnostních dortů předsedou ČSOP Vlašim Ing. Pavlem Pešoutem. foto: J. Havelková

Celostátní setkání

V loňském roce na nás připadla příjemná povinnost organizace celostátního setkání členů ČSOP a přátel přírody. Termín konání byl první zářijový víkend, kdy jsme se sešli spolu s ostatními zástupci z různých základních organizací ČSOP z celé České republiky a s dalšími našimi hosty v rekreačním středisku Blaník ve Smrštově nedaleko Louňovic. Z celé republiky přijelo cca 180 účastníků, pro které jsme měli připravený pestrý program.

Jeho součástí byly pěší výlety do blízkého okolí, např. do Hrajovic prohlédnout si kozí farmu, nechyběl výšlap na bájnou horu Blaník a ani prohlídka bývalého zlatodolu Roudný. Autobusem se účastníci vyjeli seznámit s historickými památkami Podblanicka, podívali se do Jankova, Ratměřic, Odlochovic, Libouně, Načeradce, Pravonína. V Kondraci navštívili nově otevřené farní muzeum a románský kostel. Připraven byl i velký výběr seminářů například „Říční revitalizace“, „Ekologická domácnost a kancelář“, „Péče o nelesní zeleň“. Pro děti byla mimo jiných aktivit, kdy si mohli vyzkoušet např. rýžování zlata v Blanici, ukázky agility se psy, připravena i noční hra. Oba večery nám zpříjemnila country kapela. Zájemci o tanec se pod vedením manželů Píchových naučili několik country tanců.

Poslední den setkání někteří účastníci navštívili Záchranou stanici pro živočichy ve Vlašimi, Podblanickou galerii a část zámeckého parku se Starým hradem. Ti, co zůstali v rekreačním středisku, se seznámili s prací stromolezců a některé jejich techniky si sami vyzkoušeli.

Celkový pohled na místo prezence účastníků celostátního setkání ČSOP.

foto: J. Havelková

Informační stan ve Vlašimi s výstavou o činnosti ČSOP Vlašim.

foto: J. Pavelka

Návštěva kozí farmy v Hrajovicích.

foto: J. Klauďsová

HOSPODAŘENÍ V ROCE 2010

Ing. Hana Krejčířová

Z tabulky č. 17 – Výkaz zisků a ztrát vyplývá zisk organizace za rok 2010 ve výši 262 442 Kč. Nejvíce se na něm podílelo středisko Péče o zeleň (364 245 Kč) a dále hospodářské činnosti, jak je zřejmé z tabulky č. 18. Největším podílem výnosů jsou tržby z prodeje služeb (62% z celkového objemu výnosů), což je vidět z grafu č. 14. Rozčlenění služeb je patrné z grafu č. 15. Celkem 54% z celkového objemu poskytnutých služeb roku 2010 představuje fakturace pro samosprávu.

Strukturu nákladů ukazuje graf č. 16. Stejně jako v předchozích letech i v roce 2010 největší podíl představují mzdové náklady – 42%. Nicméně od roku 2008 poklesl podíl mezd na celkovém objemu nákladů o 5,6%. Podíl mzdových nákladů od roku 2003 lze sledovat v grafu č. 17.

Veškeré činnosti organizace v roce 2010 zajišťovalo 38,42 přepočtených zaměstnanců. Tento počet od roku 2005 je znázorněn v grafu č. 18. Z toho bylo 28,2 kmenových pracovníků, jak je patrné z tabulky č. 19 – Vývoj počtu kmenových zaměstnanců v období let 2004 až 2010. Průměrná hrubá mzda kmenových zaměstnanců se v roce 2010 snížila z loňských 19 253 na 18 313 Kč. Tento vývoj ukazuje graf č. 19 již od roku 2003. Průměrný věk stálých zaměstnanců podle středisek můžeme vyčíst z grafu č. 20.

Úřad práce přispěl na patnáct sezónních pracovníků v rámci veřejně prospěšných prací dotací ve výši 775 236 Kč. Průměrně v naší organizaci odpracovali takto dotovaní zaměstnanci 7,8 měsíce.

Letošní dotace a dary na investice jsou za rok 2010 v celkovém objemu 31 745 820 Kč. Z toho se 28 528 045 Kč použilo na rekonstrukci záchranné stanice, která by měla být zkolaudována v roce 2011. Na stavbu oplocení pastvy, přístřešku a krmelců pro ovce na Nemíži a v Jetřichovicích jsme získali dotaci ze SFŽP v objemu 1 214 775 Kč. Dar od firmy Veolia, a.s. ve výši dva miliony korun je určen na zamýšlenou výstavbu Domu vody v Hulicích.

Dům v ulici Poděbradova byl zakoupen za 3 180 000 Kč. V plánovaném projektu bude využit pro návštěvnické středisko. Pro již zmiňovanou rekonstrukci záchranné stanice byl v roce 2010 od Města Vlašim pořízen pozemek pod Pavlovicemi za 1 469 000 Kč.

Celkový objem provozních dotací představuje za rok sumu 5 357 000 Kč. Z toho projekt Operační program Vzdělání pro konkurenceschopnost, který byl zahájen v roce 2009, nám v roce letošním přinesl celkem 2 079 000 Kč. Ministerstvo životního prostředí v rámci programu Péče o krajinu poskytl organizaci 1 267 000 Kč. Projekt Kraj blanických rytířů II byl v roce 2010 podpořen Regionální radou soudržnosti Střední Čechy částkou 599 289 Kč.

Platby za majetek pořízený na leasing a úvěr (vůz KIA SPORTAGE) jsou patrné z tabulky č. 20. Úroky z úvěrů a půjček je možné vysledovat z grafu č. 21.

Audit účetnictví proběhl v organizaci v devátém týdnu roku 2011. Výrok auditora je přiložen.

Tabulka č. 18: Podíl jednotlivých středisek na výsledku hospodaření.

středisko	výsledek hospodaření
Environmentální výchova, vzdělávání a osvěta	-1 012,14 Kč
Péče o přírodu a krajinu	-15,60 Kč
Péče o zeleň	364 245,02 Kč
Kancelář, správa majetku	-246 907,83 Kč
Nedaňové náklady	-19 987,97 Kč
Hospodářská činnost	166 120,45 Kč
z toho: reklama	31 100,00 Kč
nájem	29 402,49 Kč
Ekoobchod	62 170,29 Kč
ubytování	37 795,16 Kč
zemědělské hospodaření	5 652,51 Kč
celkem	262 441,93 Kč

Tabulka č. 19: Vývoj počtu kmenových zaměstnanců v období let 2004 – 2010.

středisko	název střediska	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
1	Ochrana přírodního a kulturního dědictví	3,22	3	3,5	3,9	5,7	4,6	4,5
3	Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta	3,73	5	4,2	4,8	5,1	6,4	6,2
4	Péče o přírodu a krajinu	3	3,33	4,8	5,0	4,0	3,6	4,2
5	Péče o zeleň	3	4	5,3	14,3	24,5	11,8	13,3
celkem		12,95	15,33	17,8	28,03	39,26	26,4	28,2

Tabulka č. 16: Rozvaha 2010.

ROZVAHA 2010 (v celých tisících Kč)

AKTIVA		
	I. I. 2010	31. 12. 2010
A. Dlouhodobý majetek celkem	25 384	50 239
I. Dlouhodobý hmotný majetek celkem	33 732	69 457
Pozemky	582	2081
Umělecká díla, předměty a sbírky	475	488
Stavby	27 467	38 319
Samostatné movité věci a soubory movitých	3 428	3 428
Drobný dlouhodobý hmotný majetek	971	971
Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	809	24 170
II. Oprávky k dlouhodobému majetku celkem	-8 348	-19 218
Oprávky ke stavbám	-4 911	-15 414
Oprávky k samostatným movitým věcem a souborům	-2 466	-2 833
Oprávky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku	-971	-971
B. Krátkodobý majetek celkem	10 305	16 861
III. Zásoby celkem	1 979	2 858
Materiál na skladě	466	730
Nedokončená výroba	1 448	1 744
Výrobky	65	384
IV. Pohledávky celkem	1 724	6 469
Odběratelé	1 247	5 999
Poskytnuté provozní zálohy	26	37
Pohledávky za zaměstnanci	63	34
Daň z příjmů	5	5
Nároky na dotace a ostatní zúčtování se státním rozpočtem	464	533
Jiné pohledávky	72	52
Dohadné účty aktivní	38	0
Opravná položka k pohledávkám	-191	-191
V. Krátkodobý finanční majetek celkem	5 979	7 021
Pokladna	130	42
Ceniny	40	59
Účty v bankách	5 809	6 920
Peníze na cestě	0	0
V. Jiná aktiva celkem	623	513
Náklady příštích období	477	384
Příjmy příštích období	146	129
AKTIVA CELKEM	35 689	67 100

PASIVA		
	I. I. 2010	31. 12. 2010
A. Vlastní zdroje celkem	27 966	60 337
I. Jmění celkem	27 356	60 337
Vlastní jmění	26 981	60 017
Fondy	375	320
II. Výsledek hospodaření celkem	610	0
Účet výsledku hospodaření	610	T
B. Cizí zdroje celkem	7 723	6 501
III. Rezervy celkem	1 092	1 063
Rezervy	1 092	1 063
IV. Dlouhodobé závazky celkem	443	341
Dlouhodobé bankovní úvěry	443	341
V. Krátkodobé závazky celkem	5 933	1 763
Dodavatelé	863	2 080
Přijaté zálohy	2765	496
Ostatní závazky	9	9
Zaměstnanci	552	481
Závazky k institucím soc.zabezp a veř.zdrav. pojištění	250	239
Ostatní přímé daně	37	27
Daň z přidané hodnoty	427	-2 644
Ostatní daně a poplatky	44	44
Jiné závazky	13	65
Krátkodobé bankovní úvěry	0	0
Dohadné účty pasivní	173	286
Ostatní krátkodobé finanční výpomoci	800	680
VI. Jiná pasiva celkem	255	3 334
Výdaje příštích období	60	108
Výnosy příštích období	195	3226
PASIVA CELKEM	35 689	66 838

Graf č. 14: Členění výnosů 2010.

VÝKAZ ZISKŮ A ZTRÁT 2010 (v celých tisících Kč)

I. Spotřebované nákupy celkem	4 307
Spotřeba materiálu	3 812
Spotřeba energie	315
Spotřeba ostat.neskladovatených dodávek	66
Prodané zboží	114
II. Služby celkem	8 067
Opravy a udržování	377
Cestovné	49
Ostatní služby	7 641
III. Osobní náklady celkem	10 933
Mzdové náklady	8 122
Zákonné sociální pojištění	2 453
Zákonné sociální náklady	358
IV. Daně a poplatky celkem	44
Daň silniční	44
Daň z nemovitosti	0
V. Ostatní náklady celkem	1 927
Ostatní pokuty a penále	5
Úroky	53
Jiné ostatní náklady	1 869
VI. Odpisy,prodaný majetek,tvorba rezerv a opr. položek celkem	1 413
Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	1 413
Zůstatková cena prodaného hmotného majetku	0
Tvorba opravných položek	0

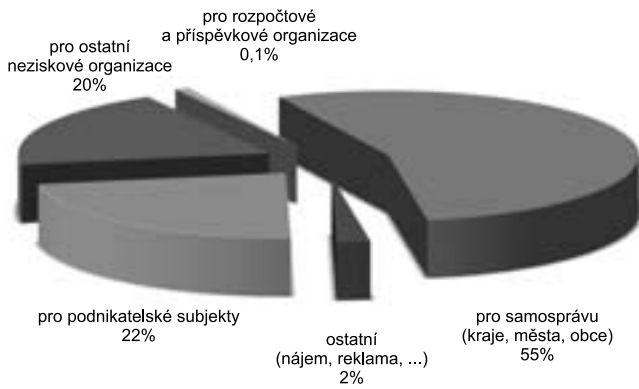
VII. Poskytnuté příspěvky celkem	31
Poskytnuté příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami	30
Poskytnuté členské příspěvky	1
NÁKLADY CELKEM	26 722
I. Tržby za vlastní výkony a zboží celkem	17 435
Tržby za vlastní výrobky	477
Tržby z prodeje služeb	16 756
Tržby za prodané zboží	202
II. Změny stavu vnitroorganizačních zásob celkem	615
Změna stavu zásob nedokončené výroby	296
Změna stavu zásob výrobků	319
III. Ostatní výnosy celkem	2 759
Úroky	14
Zúčtování fondů	1 164
Jiné ostatní výnosy	1 581
IV. Přijaté příspěvky celkem	789
Přijaté příspěvky (dary)	761
Přijaté členské příspěvky	28
V. Tržby z prodeje majetku, zúčtování rezerv	29
Zúčtování zákonných rezerv	29
VI. Provozní dotace celkem	5 357
Provozní dotace	5 357
VÝNOSY CELKEM	26 984
Výsledek hospodaření před zdaněním	262
Výsledek hospodaření po zdanění	262

Tabulka č. 20: Leasingy a úvěry na pořízení majetku ke dni 31. 12. 2010.

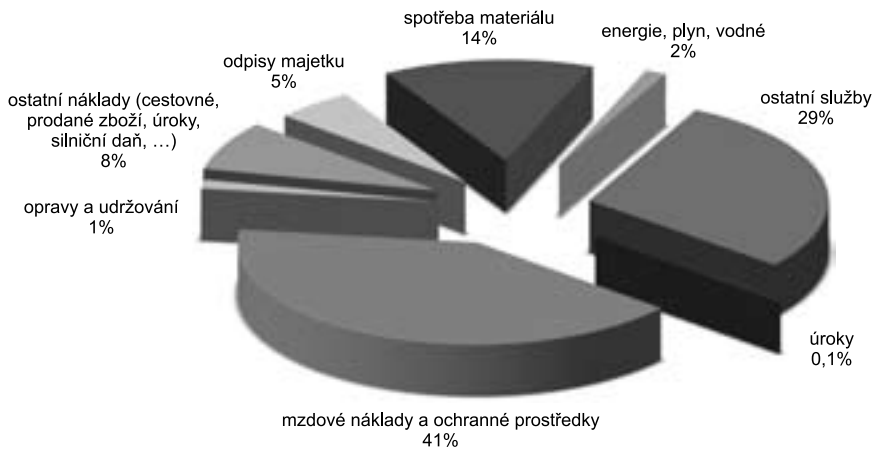
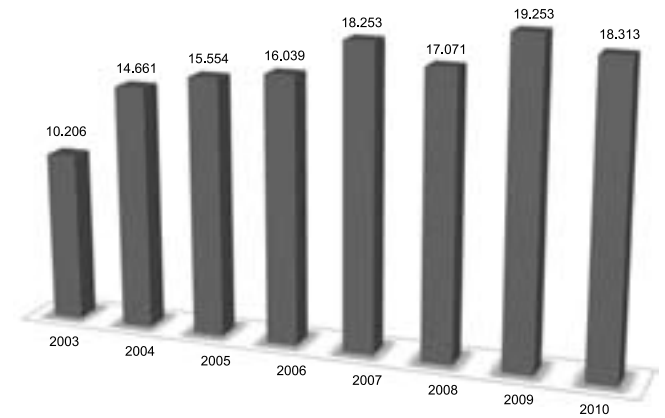
předmět leasingu/úvěru	částka			splátka měsíčně	datum		k 31. 12. 2010 zbývá uhradit	poznámka
	pořizovací cena předmětu	finanční služby, pojištění	celkem		uzavření	splatnosti		
Citroen Berlingo 2,0 Hdí	536 856	123 989	660 845	0	25/09/02	25/08/05	0	leasing
Suzuki Vitara	623 178	210 706	833 884	0	27/09/05	27/08/09	0	
Štěpk. Eliet, mulč. Agria	456 841	45 719	502 560	0	09/08/06	05/07/09	0	
Citroen Berlingo II 1,4i X	343 400	95 827	439 227	7 362	06/04/07	10/03/11	22 086	
Agria 5900 Taifun nosič nář.	556 325	71 960	628 285	0	02/08/07	05/07/10	0	
Praga V3S *)	1 476 948	285 744	1 762 692	28 540	01/06/09	01/11/13	998 900	
Octavia Combi	315 350	136 766	452 116	5 945	11/09/09	05/09/14	267 525	
Transporter VW 5TDI 4x4	511 700	231 430	743 130	9 888	25/11/09	05/11/14	464 736	
KIA Sportage 4x4 Comfort 2.0	669 980	113 980	783 960	13 066	06/11/08	30/10/13	444 244	úvěr
měsíční splátky celkem vč. DPH od 1. 1. 2011				64 801				

*) Praga V3S se zabudovaným motorem VM Detrit splňující normu euro 3, s kontejnerovou nástavbou a nakladačem. Celý stroj byl vytvořen a upraven dle našich požadavků a slouží především ke svozu biomasy z chráněných území a k rozvozu materiálu při realizaci našich zakázek.

Graf č. 15: Rozdělení služeb 2010.

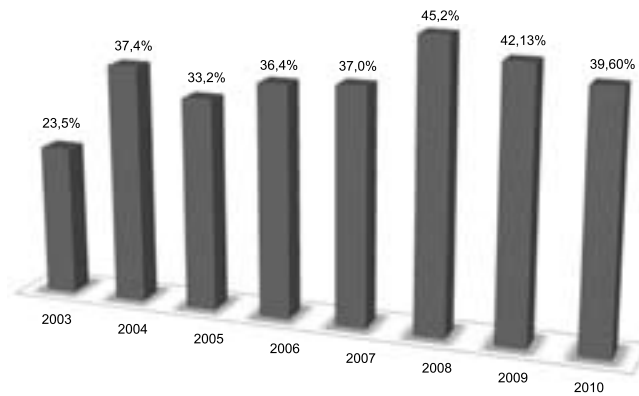

Graf č. 19: Průměrná hrubá mzda v letech 2003 až 2010.

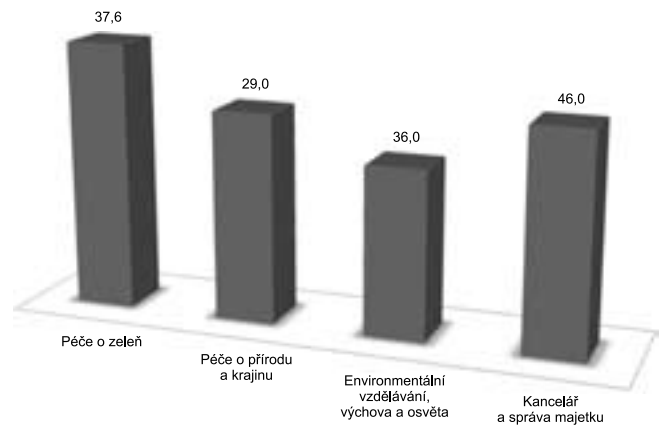

< Graf č. 16: Struktura nákladů 2010.

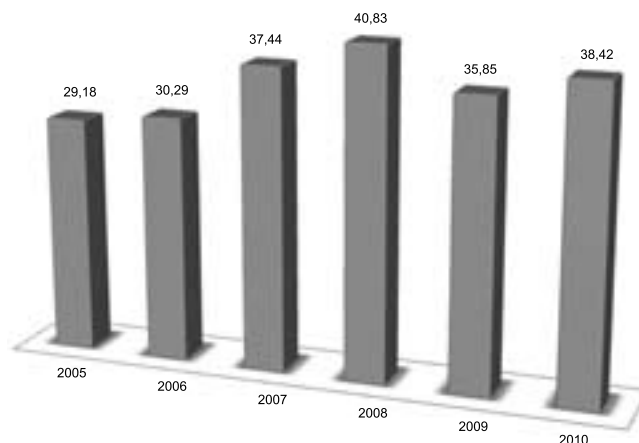
Graf č. 17: Podíl mzdových nákladů na celkových nákladech organizace v letech 2003 - 2010.

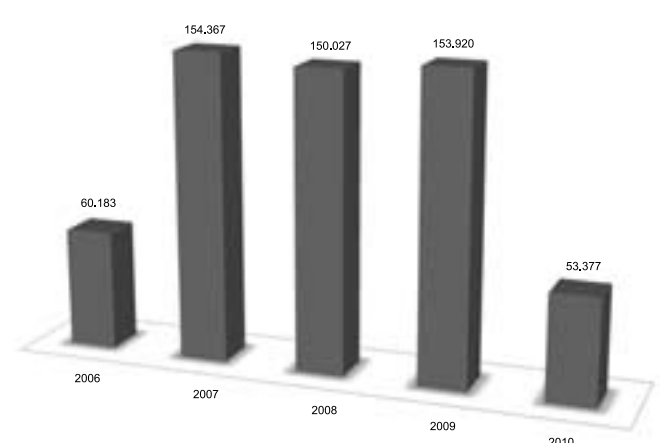
Graf č. 20: Průměrný věk kmenových zaměstnanců ve střediscích v roce 2010.

Graf č. 18: Vývoj průměrného ročního přepočteného počtu zaměstnanců.

Graf č. 21: Vývoj úroků z úvěrů a půjček v letech 2006 - 2010

ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA

o ověření roční účetní závěrky k 31.12.2010 občanského sdružení

**Český svaz ochránců přírody
základní organizace 02/09 Vlašim
258 01 Vlašim, Pláteníkova 264
IČ 18595677**

Zpráva je určena výboru základní organizace 02/09 ČSOP Vlašim.

Provedl jsem audit přiložené účetní závěrky občanského sdružení Český svaz ochránců přírody k 31. 12. 2010 za období od 1. 1. 2010 do 31. 12. 2010,

tj. rozvahu k 31.12.2010, výkaz zisku a ztráty a přílohu této účetní závěrky, včetně popisu použitých významných metod. Údaje o společnosti jsou uvedeny v příloze této účetní závěrky.

Za sestavení věrného a poctivého zobrazení účetní závěrky v souladu s českými účetními předpisy odpovídá statutární orgán organizace. Součástí této odpovědnosti je navrhnout, zavést a zajistit vnitřní kontroly nad sestavováním a věrným zobrazením účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou, zvolit a uplatňovat vhodné účetní metody a provádět dané situaci přiměřené účetní odhady.

Mou úlohou je vydat na základě provedeného auditu výrok k této účetní závěrce. Audit jsem provedl v souladu se zákonem o auditorech a Mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. V souladu s těmito předpisy jsem povinen dodržovat etické normy a naplánovat a provést audit tak, abych získal přiměřenou jistotu, že účetní závěrka neobsahuje významné nesprávnosti.

Audit zahrnuje provedení auditorských postupů, jejichž cílem je získat důkazní informace o částkách a skutečnostech uvedených v účetní závěrce. Výběr auditorských postupů závisí na úsudku auditora, včetně posouzení rizik, že účetní závěrka obsahuje významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou. Při posuzování těchto rizik auditor přihlédnou k vnitřním kontrolám, které jsou relevantní pro sestavení a věrné zobrazení účetní závěrky. Cílem posouzení vnitřních kontrol je navrhnout vhodné auditorské postupy, nikoli vyjádřit se k účinnosti vnitřních kontrol. Audit též zahrnuje posouzení vhodnosti použití účetních metod, přiměřenosti účetních odhadů provedených vedením i posouzení celkové prezentace účetní závěrky.

Domnívám se, že získané důkazní informace tvoří dostatečný a vhodný základ pro vyjádření mého výroku.

Výrok auditora

Podle mého názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv, pasiv a finanční situace občanského sdružení ZO ČSOP Vlašim k 31.12.2010 a nákladů, výnosů a výsledků jejího hospodaření za rok 2010 v souladu s českými účetními předpisy.

Vlašim 4. března 2011

Ing. Josef Buček
číslo osvědčení KAČR 1378
602 00 Brno, Nerudova 14

Výbor ČSOP Vlašim

Ing. Pavel Pešout (předseda), Mgr. Radovan Cáder (místopředseda),
Ing. Marek Lempochner (hospodář), Ing. Karel Kříž (jednatel),
Mgr. Kateřina Červenková, Ing. Roman Farion, Mgr. Lenka Daňková,
Ing. Mgr. Martin Klaudys, Ing. Miloš Krejčíř, Jiří Nosek, Bc. Pavel Jakubův

Členská schůze

Revizní komise ČSOP Vlašim

Ing. Beáta Křemlová
(předsedkyně),
Václav Broukal,
Leoš Kučera

Předseda ČSOP Vlašim

Ing. Pavel Pešout

Referát ekonomiky

Ing. Hana Krejčířová (ekonomka)
Lenka Röschelová (mzdová
účtění)

Samostatný úsek kanceláře

Dagmar Tlustošová (vedoucí
úseku), Věra Hrušková

Samostatný úsek správy majetku

Jiří Nosek (vedoucí úseku),
Josef Žižala, Jan Sechovec

Středisko environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty

Mgr. Kateřina Červenková (vedoucí
střediska),
Mgr. Petra Macháčková, DiS.,
Mgr. Lenka Suchanová,
RNDr. Jana Havelková,
Ing. Jana Dufalová, Jiří Pavelka,
PhDr. Roman Andres

Úsek Ekoporadna a ekobchůdek

Mgr. Jan Urban (vedoucí úseku),
Mgr. Stanislav Přihoda (vedoucí
Podblanické galerie)

Oddíl mladých ochránců přírody

Jindřich Kuliček, Jiří Pavelka

Rodičovský ekoklub Breberky

Mgr. Jarmila Klaudysová

Středisko péče o přírodu a krajinu

Ing. Karel Kříž (vedoucí střediska),
Ing. Jiří Novotný, Petr Zapletal

Úsek Záchraná stanice pro živočichy

Mgr. Šárka Tlustá (vedoucí
úseku), Ing. Zuzana Pokorná,
Ph.D., Marta Kravčíková, Vít
Kašálek, Bc. Michala Musilová,
Bc. Lenka Dokoupilová,
MVDr. Martin Vašák (Veterinární
klinik Běnešov)

Úsek Pozemkový spolek pro přírodu a památky Podblanicka

Ing. Mgr. Martin Klaudys

Vedoucí programů druhové ochrany

Prof. RNDr. Lubomír Hanel,
CSc., Ing. Karel Kříž, Bc. Pavel
Jakubův, Mgr. Hana Pánková,
PhD., Ing. Zuzana Pokorná,
RNDr. Aleš Dolný, PhD.

Středisko péče o zeleň

Ing. Marek Lempochner (vedoucí
střediska), Vladimír Fialka,
Tomáš König

Úsek pěstební činnosti

Bc. Hana Kotková, DiS.
(vedoucí úseku),
Erika Grundzová, Petr Býma,
Petr Voda

Úsek údržby chráněných území

Jakub Vrnák (vedoucí úseku),
Arnošt Štrombach,
Marie Horálková, Zuzana
Čičáková, Eva Krejčová,
Miroslav Jandák,
Zdeněk Šiška, Milan Krška,
Jan Kronus, Karel Smejkal,
Iveta Kovačová,
František Krejčí

Redakční rada Pod Bláníkem

Mgr. Radovan Cáder, Prof. RNDr. Lubomír Hanel, CSc., Mgr. Václav Kovařík,
PhDr. Jindřich Nusek, Ing. Pavel Pešout (předseda), PhDr. Ivana Preislerová,
Slávka Rýdlová, Milan Štědra, PhDr. Libuše Vaňová a Ing. Jana Zmeskalová,
Mgr. Jan Urban

DĚKUJEME NAŠIM DÁRCŮM

Bohatou činnost podblanických ochránců přírody v roce 2010 finančně podpořili:

AOPK ČR, Správa CHKO Blaník; ESF ČR; MŠMT ČR; Mikroregion Český Smaragd; MŽP ČR; Česká spořitelna, a.s.,

pobočka Benešov; Sdružení MOP ČSOP Praha; SFZP ČR Sít' ekologických poraden STEP; SSEV Pavučina;

Státní zemědělský intervenční fond; Úřad práce Benešov; ÚVR ČSOP Praha; Babice; Středočeský kraj; Čechtice;

Kamberk; Kondrac; Křivsoundov; Kutná Hora; Louňovice; Načeradec; Pravonín; Pelhřimov; Ratměřice; Veliš; Vlašim

Jedním z nejdůležitějších příjemů organizace jsou dary. Následujícím firmám a osobám (řazeni dle abecedy) děkujeme za projevovou přiznání:

MECENÁŠI ČSOP Vlašim 10 000 a více Kč

anonymní dárce, Praha 8 - Karlín; Autoopravna Vitejček, Benešov; BEZPO Benešov, s.r.o.; ČesFuR o.s., Brno; Eurobeton CZ, s.r.o., Týnec nad Sázavou; Jiří Hervert, Xaverov; Milan Jelínek, Praha; Citrad Krbeč, Stará Boleslav; MARS CZECH, s.r.o.; Ing. Luděk Matuška, Louňovice; RABBIT Trhový Štěpánov, a.s.

PATRONI ČSOP Vlašim 5 000 – 9 999 Kč

Alena Černá, Stříbrná Skalice; Břetislav Herclík, Praha 8 – Karlín; JUDr. Eva Krejčová, Vlašim; Pavel Lebeda, Trhový Štěpánov; Jaroslava Vollovecká, Benešov

SPONZORŮ ČSOP Vlašim 2 000 – 4 999 Kč

MUDr. Eva Bartošová, Psáry; Ing. Jaroslav Bezouška, Benešov; Zdeněk Braniš, Vlašim; CGI.cz s.r.o., Praha 7; Cibela, o.s., Praha 7; Miluše Dědič-Sýkorová, Praha 3; Lucie Haberlová, Beroun; Helena Hátleová, Praha 3; MUDr. Milena Hofmanová, Benešov; Vladislav Hrstka, Větrný Jeníkov; David a Vendula Jaklovi, Husinec-Řež; Karolína Koňářková; Jiří Kopecký, Říčany; František Kubín, Sebit; Jan Kypča; Ladislav Mrkvička, Praha 7; Daniel Pešout, Vlašim; MUDr. Karel Pěkný, Vlašim; manželé Procházkovi, Vlašim; Ing. Barbora Rettková, Havířov - Bludovice; Renata Svobodová, Jihlava; Peťa a Toník Topinkovi, Uhlířské Janovice; Ing. Eva Vaňková, Vlašim; Ladislava Zámečníková, Praha 10

PODPOROVATELE ČSOP Vlašim 500 – 1 999 Kč

AGF s.r.o., Vlašim; Alena Barešová, Praha 4; Zuzana Bartůšková; Kristýna Bezděková, Choceřady; Josef Bina, Praha; Martina Bosáková, Stránčice; Milošlava Brodská; Martina Buzková; Mgr. Libuše Čáliková, Praha; Šárka Čapková, Pelhřimov; Božena Čápková, Mukařov; Jiří Daněček; Tomáš Dudíček; Andrea Fraňková, Praha 4 – Háje; Sandra Grundtorádová-Filipová, Praha 4; Mgr. Alena Hrbáčková, Dobšice; Jarmila Hrubá, Benešov; Roman Hubáček, Petrovice; Jana Jirotová, Benešov; Ing. Kolomazník, Praha 10; manželé Koryntovi, Praha 2; Dr. Ivo Koudelka, Pyšely; MUDr. Simona Kovandová, Jilové u Prahy; JUDr. Rudolf Kožušník, Praha 10; Jiří Kupecký; Eva Ledlová, Benešov; Daniel Lilecký, Praha 6; Hana Lochmanová, Všechny; Petra Lupinková; Věra Machovská, Umhošť; Olga Márová, Čerčany; Alena Matějková, Kamenice nad Lipou; Olga Němcová, Kamenice; Alena Otavová, Benešov; Milena Pěnkavová, p. Písařiková; Vítezslav Pivoňka, Čerčany; Marcela Povolná, Pecerady; Zdenka Sekerková, Pízeň; Petra Skopcová, Praha 4; Richard Stock; Robert Šima; Jana Špachmannová, Praha 4; Radovan Šulák, Kutná Hora; Turek&Spol., s.r.o., Vlašim; Dučičina Vavříková, Kostelec u Křížků; Vlastimil Vlachovský, Čerčany; manželé Vondráškoví, Mokrá Lhota; Martina Voříšková, Praha 10; Dana Wilhelmová, Sázava; ZO ČSOP Levrekův Ostrov, Vřesina; ZŠ T.G.M., KH, 1.A., 1.B., 1.C, Kutná Hora

PŘÍSPĚVATELE ČSOP Vlašim 50 – 499 Kč

Hana Bartošková; Jiřina Benešová, Praha 3; Jana Boucová, Říčany; Blanka Bryscejnová, Praha 3; Březinová, Vlašim; Vladimíra Cyprová, Kutná Hora; Erika Čápková, Kostelec nad Černými lesy; Ludmila Černohubá, Praha 10; Miroslav David, Kutná Hora; Eliška Doskočilová; Jana Dudlová, Kutná Hora; Pavel Germand, Kamenný Přívoz; Marcela Halenková; Jana Hausnerová; Pacov; Zbyněk Havlíček, Říčany; Miroslav Havránek, Benešov; Jana Hofmannová; Jiřina Hrabánková; Libuše Janýšová, Čáslav; Lucie Janýšová; Milan Jirásek; Tomáš Kadraha, Čerčany; Jaroslava Kalousková, Uhlířské Janovice; Eva Kaňková, Teplyšovice; Marie Kaňková, Vlašim; Daniela Kempná, Křhanice; Alena Klabanová, Velké Popovice; Vladislava Kleinbergová, Praha 10; Vilém Kloubek, Praha 6; manželé Kremlovi, Vlašim; Ivana Krížková, Praha 5; Olga Kukulíková; Eva Lisá, Zruč nad Sázavou; Jana Marešová, Benešov; Jaroslava Marková, Paběnice; Manuela Marková, Choceřady; Jolana Melicharová, Říčany; Marcela Mikišů, Červená Řečice; Monika Musilová, Jilové u Prahy; Michal Pavol, Banská Štivanice; SR; Pavel Pešata, Zaječčí; Marie Petrášková; Dagmar Písařiková; Blažena Pivoňková, Benešov; Pavel Platonov; Alena Rázková, Světice; Hana Sábliková, Krucemburk; Karel Semecský, Křhanice; Daniela Semelková; Pavel Sirotek, Louňovice pod Blaníkem; Bohumil Suk, Praha 4; Petra Šašková; Pavla Špotová, Mukařov; Hana Tesáriková, Ládví – Kamenice; Dobromila Vanerová, Říčany; Martin Vítovec, Kamenice; Marie Votavová; Jaroslav Zlka, Hrušice; Petra Zlkmundová, Říčany

